Ушбу сонда:

2 ЭЛГА ХИЗМАТ – ОЛИЙ ҲИММАТ

3 ҚАНДАЙ ҲОЛАТЛАРДА ташқи бошқарув жорий этилади

4 *Шукроналик* ҚАДР ТОПГАН ҚАДРИЯТ

ИНСОНГА НАФ КЕЛТИРИШ – ОЛИЙ БАХТ

ISHONCH

ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА УЮШМАЛАРИ ФЕДЕРАЦИЯСИ ГАЗЕТАСИ

ГАЗЕТА 1991 ЙИЛ 21 МАРТДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

2006 йил 10 январ, сешанба № 5 (2054)

СЕШАНБА, ЧОРШАНБА, ЖУМА ВА ШАНБА КУНЛАРИ ЧИҚАДИ

САМИМИЙ ҚУТЛОВЛАР

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Жаноби Олийларига

Ҳурматли Ислом Абдуғаниевич,

Муборак Қурбон ҳайити муносабати билан Сизга энг самимий қутлов ва истакларим ила узоқ умр, бахт-саодат ва муваффақиятлар, биродар мамлакатингиз халқига равнақ ва фаровонлик тилайман.

Қодир Аллоҳдан бизнинг барча эзгу саъй-ҳаракатларимизни қўллаб-қувватлаши, мусулмон халқларига тинчлик, тотувлик ва бағрикенглик ато этишини сўраб қоламан.

Чуқур эҳтиром ила,

Сапармурот НИЁЗОВ,
Туркманистон Президенти

* * *

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Жаноби Олийларига

Ҳурматли Ислом Абдуғаниевич,

Улуғ байрам - Қурбон ҳайити муносабати билан Сизни ва дўст Ўзбекистон халқини чин қалбимдан муборакбод этаман.

Сизга мустаҳкам соғлиқ, бахт-саодат ва муваффақият, Ўзбекистон халқига тинчлик, фаровонлик ва тараққиёт тилайман.

Камоли эҳтиром ила,

Илҳом АЛИЕВ,
Озарбайжон Республикаси Президенти

* * *

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Жаноби Олийларига

Ассалому алайкум ва раҳматуллоҳи ва баракотуҳу,

Президент Жаноби Олийлари,

Сизни Ийд ал-Адҳо байрами муносабати билан Индонезия ҳукумати ва халқи номидан муборакбод этиш менга катта мамнуният бағишлайди.

Аллоҳ таоло мусулмон умматининг дўстона муносабатлари ва дунёдаги барча мусулмонларнинг бирдамлигини мустаҳкамласин.

Муҳтарам Президент Жаноби Олийлари, Сизга бўлган чексиз ҳурмат, виҳат-саломатлик ҳамда бахт-саодат тилакларини изҳор этишга рухсат бергайсиз.

Сусило Бамбанг ЮДХОЁНО,
Индонезия Республикаси Президенти

* * *

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Жаноби Олийларига

Ассалому алайкум ва раҳматуллоҳи ва баракотуҳу,

Кириб келаётган Қурбон ҳайити муносабати билан Афғонистон халқи номидан Сиз, Жаноби Олийлари ва биродар Ўзбекистон халқига энг самимий табрикларни йўллашдан мамнунман.

Ушбу муборак айёмнинг баракотлари нури остида Яратгандан барча мусулмонларга тинчлик, дўстлик ва тараққиёт йўлида улкан муваффақиятлар ато этишини сўрайман.

Сиз, Жаноби Олийларига сиҳат-саломатлик, муваффақият ҳамда биродар Ўзбекистон халқига тараққиёт ва фаровонлик тилаган ҳолда ўзимнинг чуқур эҳтиромларимни яна бир бор изҳор этаман.

Ҳомед КАРЗАЙ,
Афғонистон Ислом Республикаси Президенти

* * *

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Жаноби Олийларига

Қурбон ҳайити муносабати билан Сиз, Жаноби Олийларига Фаластин халқи, раҳбарияти ва шахсан ўз номимдан самимий табрикларни йўллашдан мамнунман.

Ушбу айёмда қодир Аллоҳдан Сизнинг мамлакатингиз ва халқингиз ҳамда мусулмон умматига хайр-баракот ва фаровонлик ато этишини сўрайман.

Сизга яна бир бор сиҳат-саломатлик, бахт-саодат ва муваффақиятлар, биродар Ўзбекистон халқига фаровонлик ва равнақ тилаган ҳолда ўз эзгу истакларимни изҳор этаман.

Маҳмуд АББОС,
Фаластин Миллий маъмурияти раиси, Фаластин озодлик ташкилоти Ижроия қўмитаси раиси

ЭЗГУ ОРЗУЛАРНИНГ ЯНА БИР ИЖОБАТИ

Ватанимизнинг бош майдони йилдан-йил кўрку чирой очиб, ажиб манзара касб этмоқда. Унга туташ «Туркистон» саройи йирик тадбирлар ўтказиладиган асосий мажмуалардан бирига айланган бўлса, истиқлол ва миллий давлатчилигимизнинг яна бир рамзи - Сенат биноси майдондаги улуғворликни янада оширди. Хотира ва қадрлаш майдони ҳам худди шу ерда жойлашган.

Буларнинг барчаси Мустақиллик майдонига келган ҳар бир ватандошимиз қалбида истиқлол ғояларига садоқат, Ватанимизнинг порлоқ келажаги йўлида фидоийлик, аждодлар руҳига ҳурмат-эҳтиром туйғуларини жўш урдириши аниқ.

2005 йилда ҳам Мустақиллик майдонида қатор бунёдкорлик ишлари амалга оширилди. Президент Ислом Каримовнинг ташаббуси билан майдонга кираверишда Эзгулик аркаси барпо этилди. Кундузи офтобда, қош қорайганда эса беҳисоб чироқларнинг нурларида жилоланадиган музайян устунлар, уларнинг устидаги лайлаку турналар, Мустақиллик монументи сари бошловчи оппоқ мармар йўлак дилларда эзгу туйғуларни уйғотади.

Эзгулик аркасининг очилишида мамлакатимиз раҳбари ҳам бир олижаноб таклифни илгари сурган эди. Майдонга келган ҳамюртларимиз, айниқса, мустақил ҳаётга қадам қўяётган ёшларимиз мана шу аркадан ўтиб, оппоқ йўлакдан қадам ташлаб, бир мўътабар сиймо олдига борсалар, ҳаяжон ва севинчга тўла қалбларидан яна бир бор эзгу орзу-истакларини ўтказсалар, ўзларига ва ўзгаларга бахт, Ватанига гуллаб-яшнашни тиласалар...

Янги йил арафасида Мустақиллик майдонида ана шундай монумент очилди. Унинг очилишида Президент Ислом Каримов Бахтиёр она ҳайкалининг Мустақиллик монументи олдига ўрнатилишида алоҳида рамзий маъно борлигини таъкидлади. Мустақил, ўз истиқлолини ҳимоя қилиш ва мустаҳкамлашга қодир халқ бахтли бўлишга ҳақлидир. Мамлакатимиз раҳбари бу мажмуани Мустақиллик ва эзгулик монументи деб аташни таклиф этди.

Янги - 2006 йил тантаналари давом этаётган шу кунларда мамлакатимизнинг бош майдони янада гавжумлашган. Айниқса, мустақил ҳаётга энди қадам қўяётган ёш келин-куёвлар учун бу айём қўшалоқ байрамга айланган. Улар Эзгулик аркасидан ўтиб, оппоқ йўлакдан Мустақиллик ва эзгулик монументи сари одимлайдилар, унинг пойига гуллар қўядилар. Ўзларига, ўзгаларга бахт, элу юртимизга омонлик, хотиржамлик тилайдилар. Янги йил, янги ҳаёт, янги оила, янги эзгу туйғулар...

Ушбу табаррук маскан, ҳеч шубҳасиз, бутун халқимиз учун, аввалambor, ёшларимиз учун мўътабар қадамжо бўлиб қолишига ишонаман. Айни пайтда у хорижий меҳмонларимиз учун ҳам зиёратгоҳга айланади, деб умид қиламан, деган эди Президентимиз.

Бугун Мустақиллик майдонига ташриф буюрган киши давлатимиз раҳбарининг яна бир эзгу орзуси амалда ижобатини топганига гувоҳ бўлади.

Анвар БОБОЕВ,
ЎзА мухбири

ОРОЛБЎЙИ ТОМОНЛАРДА

Янги йилнинг дастлабки кунлариданоқ ҳомийлик ва меҳр-оқибат фазилатларини намоён этаётган юртдошларимиз сафи кенгайиб бораётир.

Қорақалпоғистон Республикасида шу кунларда саховатли ҳомийлар томонидан 18 минг нафардан зиёд кам таъминланган оилалар болаларига, ногирон ва қарияларга, «Меҳрибонлик уйи» тарбияланувчиларига 15 миллион 700 минг сўм миқдорида ёрдам кўрсатилди.

* * *

Амударё туманида жорий йилда мавжуд 289,9 километр узунликдаги сув йўлларининг 45 километри, 290,8 километр узунликдаги коллектор-дренажларнинг 35,8 километрини қазиб тозалаш режалаштирилган. Ҳозирги вақтда бу борада икки гуруҳ иш олиб бормоқда. Ҳар бир гуруҳ механизаторлари кўчма вагон-уйлар, зарур алоқа ва транспорт воситалари билан таъминланган.

Ҳақ-ҳуқуқимизни билайлик, уни ҳимоя қила олайлик

ТАЪТИЛДАН СЎНГ...

меҳнат шартномаси ғайриқонуний бекор қилинди

Б.Рустамов 2003 йил 17 ноябрда бош директорнинг иқтисод ва ишлаб чиқариш масалалари бўйича маслаҳатчиси лавозимига тайинланади. Бунга оид меҳнат шартномасини расмийлаштириш асносидаёқ иш берувчининг ғараз мақсади ошкор бўлиб қолади. Чунки меҳнат шартномаси атиги 44 кунга, яъни 17 ноябрдан 31 декабргача муддатга тузилади. Б.Рустамов 2004 йил декабр ойида меҳнат таътилига чиқиб, 20 январда ишга қайтади. Лекин баъзи сабабларга кўра узоқ муддатга ҳақ тўланмайдиган таътил сўрайди. Иш берувчи унинг илтимосини қондиради. 2005 йилнинг 1 апрелида Б.Рустамов ишга чиқиши керак эди. Бироқ бу сафар иш берувчининг талаби билан Б.Рустамов ҳақ тўланмайдиган таътилни давом эттиришни сўраб ариза ёзади. Тўғри, иш берувчининг бу илтимоси оғзаки бўлган. Лекин 2 ойдан зиёдроқ вақт ҳақ тўланмайдиган таътилда бўлган ходимнинг яна уч ярим ой муддатга (1 апреллдан 15 июлгача) ҳақ тўланмайдиган таътил сўраб ёзган аризасининг иш берувчи томонидан қабул қилинишини қандай тушуниш мумкин? Бу аризага бош директор И.Раҳимов «О.К. в приказ» деб имзо чеккан.

Барча ҳолатларни батафсил баён қилаётганимизнинг боиси бор. Гап шундаки, «Оҳалик-Ломанн-парранда АЖ» Ўзбекистон-Германия қўшма корхонаси акциядорларининг навбатдаги йиғилишида ташкилий масала кўрилиши ва бош директорлик лавозимига Б.Рустамовнинг ҳам номзоди қўйилиши эҳтимоли бор эди. Аммо акциядорларнинг июн ойида бўлган йиғилиши кун тартибига бу масала киритилмади. Кейинги йиғилишда ғолиб чиқиш имконияти аниқ бўлган Б.Рустамовни корхонадан кетказиш учун ғайриқонуний ҳаракатлар бошланади. Шу мақсадда сохта ҳужжатлар тайёрланди. Энг ачинарлиси, мана шу жараёнда корхона касаба уюшма қўмитаси (раиси М.Мажидов) ходим манфаатларига мутлақо зид иш тутганидир.

Б.Рустамов таътил тугагандан кейин ишни давом эттириш ниятида ёзган билдиришномасини корхона ходимлар бўлими нозири Л.Ҳақбердиева 2005 йил 18 июлда қабул қилиб олди. Бу вақтда иш берувчининг Б.Рустамов билан меҳнат шартномасини бекор қилиш ҳақидаги 41-ЛС буйруғи (18.07.2005 й) мавжуд бўлмаган. Акс ҳолда кадрлар бўлими ходими Л.Ҳақбердиева Б.Рустамовнинг билдиришномасини қабул қилмаган бўларди. Умуман ўша вақтда меҳнат шартномасини бекор қилиш ҳақида ҳеч қандай гап-сўз, ният бўлмаган. Чунки қонунга мувофиқ иш берувчи ўз ташаббуси билан меҳнат шартномасини бекор қилаётганда касаба уюшма қўмитасининг розилигини олиш, ходимни уч кун олдин огоҳлантириши керак. Корхонанинг жамоа шартномасида ҳам худди шундай ёзиб қўйилган.

Иш берувчининг Б.Рустамовга нисбатан атайин ғаразли мақсадда қилган ғайриқонуний хатти-ҳаракати қуйидаги ҳужжатлар билан асосланади. Агар иш берувчи (Икром Раҳматов) ходим билан меҳнат шартномасини бекор қилишда касаба уюшма қўмитасининг олдиндан розилигини олганда эди, ўзининг 2005 йил 18 июлдаги 41-ЛС буйруғига «Асос: кадрлар бўлими инспектори Ҳақбердиева Л.нинг билдириши» деб ёзмаган бўларди. Бу хат юзасидан касаба уюшма қўмитасининг мажлиси чақирилади. Шу ўринда касабақўм ўз ваколат меъёрларидан чиқиб кетган. Унинг 2005 йил 1 июлда бўлган мажлиси баённомасидан айрим кўчирмаларни айнан келтирамиз: «Повестка дня: рассмотрение рапорта старшего инспектора отдела кадров совместного предприятия Хақбердиевой Л.А. от 30 июня 2005 года». Баённомада раислик қилувчининг шундай сўзлари ёзилган: «30 июня текущего года в администрацию предприятия поступил рапорт старшего инспектора отдела кадров о не выходе на работу ряд рабочих и служащих». Айтингчи, маъмуриятга ёзилган билдиришномани муҳокама қилишга касабақўмнинг нима ҳаққи бор? Ходимлар билан меҳнат шартномасини бекор қилишга розилик олиш учун касабақўмга маъмурият номидан бош директор имзоси билан тақдимнома киритилиши ва мажлисда ана шу ҳужжат муҳокама қилиниши керакмасмиди? Л.Ҳақбердиеванинг маъмуриятга ёзган билдиришномаси фақат Б.Рустамов хусусида бўлса-да, касабақўм мажлисида яна тўртта ходим билан меҳнат шартномасини бекор қилишга розилик бериш масаласи кўрилган. Бу тўрт ходим феврал, март ойларидан буён ишга чиқмаган. Шунинг ўзиёқ корхонада интизом, меҳнатга муносабат қай аҳволдалигини кўрсатади.

Шуниси ғоятда ажабланарлики, касабақўм мажлисига масаласи кўрилаётган ходимларнинг бирортаси таклиф қилинмаган. Агар шундай йўл тутилса, сир очилиб қоларди. Фикримизча, касабақўм мажлисининг мазкур баённомаси сохтакорлик билан ёзилиб, ўтиб кетган сана билан қайд этилган. Баённомадан кўриниши каби, мажлисда масаласи муҳокама қилинаётган ходимларнинг ижобий хислатлари, ишлаб чиқаришдаги ҳиссаси ёки салбий жиҳатлари хусусида ҳеч қанақа фикр айтилмаган. Ушбу мажлисда сўзга чиққан касабақўм раисининг ўринбосари Э.Шоражабов асосан маъмуриятнинг Б.Рустамовга узоқ муддатли ҳақ тўланмайдиган таътил беришда нотўғри йўл тутганлиги ҳақида гапирган. Лекин негадир меҳнат шартномасини бекор қилишга розилик беришни таклиф қилган. Баённомада шундан бошқа қайдлар йўқ. Мажлис қатнашчиларининг ҳеч бири бошқа ходимлар хусусида фикр билдиришмаган. Бундан хулоса шуки, маъмуриятнинг Б.Рустамовга нисбатан атай қилаётган ғайриқонуний ҳаракатларини пардалаш учун бошқа ходимлар ҳам рўйхатга киритилган.

Маъмуриятнинг меҳнат шартномасини бекор қилишга оид 41-ЛС буйруғини 22 июлда олган Б.Рустамов шу куниёқ корхона касаба уюшма қўмитасига ўз ҳуқуқини ҳимоя қилишни сўраб ариза ёзади. Касабақўм раиси М.Мажидов ходимнинг бу илтимосини узил-кесил рад этади. Шундан сўнг Б.Рустамов Самарқанд вилоят касаба уюшмалари кенгашига мурожаат қилади. Қонунбузилиш ҳолатлари аниқланиб, ходимни аввалги ишига тиклаш ва мажбурий ишламай юрган кунлари учун ҳақ ундириш тўғрисида тақдимнома киритилади. Аммо корхона маъмурияти бу талабни бажармаслигини очиқ-ошкора ёзма тарзда маълум қилади.

Вилоят касаба уюшмалари ўз талабида қатъий туравергач, шу орада иш берувчи Икром Раҳматов ўзининг ғайриқонуний ҳаракатларини пардалаш учун бошқа ходимлар ҳам рўйхатга киритилган.

Маъмуриятнинг меҳнат шартномасини бекор қилишга оид 41-ЛС буйруғини сақлаб қолиш учун бир қанча сохта ҳужжатлар тайёрлайди. Масалан, Б.Рустамов номига корхона ходимлар бўлими нозири Л.Ҳақбердиева имзоси билан ишга чиқмаётганлик сабабларини изоҳлаб беришни сўраб 28 майда 188-сонли, 21 июнда 219-сонли, 1 июлда 229-сонли бош директор имзолаган хатлар йўлланади. Бунинг кейинчалик ёзилганини исботлайдиган асослар шундаки, жўнатилган хатларнинг конвертларига босилган почта муҳрларида 26 август санаси қайд этилган. Бу эса мазкур мактублар ҳақиқатда қайси санада йўлланганини кўрсатади. Бундан ташқари, иш берувчи томонидан 30 июнда 228-рақамли хат ёзилиб, Б.Рустамов билан меҳнат шартномасини бекор қилишга касабақўмдан розилик сўралган. Унда фақат Б.Рустамовнинг исми-шарифи бор. Касабақўмнинг юқорида айтилган 1 июлдаги мажлисида жами бош ходимнинг масаласи кўрилган ва унинг кун тартибида Л.Ҳақбердиеванинг билдиришномаси қайд этилган. Маъмурият ўзининг ноқонуний ҳаракатлари ва буйруғини оқлаш учун жон-жаҳди билан уринаётганини кўрсатувчи яна бир ҳужжат бор. Иш берувчи И.Раҳматов ўзининг 12 июлдаги 241-хатида Самарқанд туман меҳнат, бандлик ва ижтимоий муҳофаза бўлимига Б.Рустамов билан меҳнат шартномаси 18 июлдан бекор қилинишини билдирган. Бу хат туман меҳнат бўлимига 19 июлда топширилган. Ҳолбуки, ходим билан меҳнат шартномасини бекор қилишда ЎзР МКнинг 100-моддаси 2-қисми, 4-банди қўлланилганда меҳнат бўлимига хабар бериш талаб этилмайди. Маъмуриятнинг бу иши ўз-ўзини ошкор қилишдир.

(Давоми 2-бетда)

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ФАРМОНИ

Мева-сабзавотчилик ва узумчилик соҳасида иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида

1. Қуйидагилар мамлакатда мева-сабзавот маҳсулоти ва узум етиштириш ва уни комплекс қайта ишлашни ривожлантириш, унинг самарадорлиги ва сифатини янада ошириш, шунингдек зарур экспорт базасини яратишнинг энг муҳим шартлари деб ҳисоблансин:

а) тармоққа бозор иқтисодиёти тамойиллари ва нормаларини ҳамда шартнома муносабатларини кенг жорий этиш, мева-сабзавотчилик ва узумчиликка ихтисослашган қишлоқ хўжалиги кооперативлари (ширкатлари)ни Ўзбекистон Республикасининг «Фермер хўжалиги тўғрисида»ги Қонуни талабларига қатъий мувофиқ равишда, мавжуд ихтисослашувни сақлаган ҳолда фермер хўжаликлари этиб қайта ташкил қилиш;

б) қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари ишлаб чиқаришни ташкил қилишда, ўз меҳнати натижалари, етиштирилган маҳсулот ва даромадларини тасарруф этишда фермерларнинг ҳуқуқлари ва мустақиллигини кенгайтириш, шунингдек шартнома мажбуриятларини бажариш ва ер ресурсларидан оқилона фойдаланиш учун уларнинг ҳуқуқий жавобгарлигини ошириш;

в) фермер хўжаликлари томонидан қишлоқ хўжалик маҳсулотларини қайта ишлашнинг тез мослашувчан замонавий кичик технологияларидан фойдаланадиган, шу жумладан хорижий инвесторлар иштирокидаги агросаноат фирмаларини ихтиёрийлик асосида шакллантириш, мавжуд қайта ишлаш корхоналарини модернизация қилиш, мева-сабзавот маҳсулотлари экспортини кенгайтириш;

г) тугатилаётган ширкатлар ҳудудида зарур ишлаб чиқариш ва бозор инфратузилмаси - муқобил машина-трактор парклари, сувдан фойдаланувчилар уюшмалари, ёнилғи-мойлаш материаллари ва минерал ўғитлар сотиш пунктлари, мини-банклар, турли тара идишлар ишлаб чиқариш ва сотиш пунктлари барпо этиш.

2. Шундай тартиб ўрнатилсинки, бунда:

а) мева-сабзавотчилик ва узумчилик ширкатларининг экин майдонларида ташкил этиладиган фермер хўжаликлари махсус комиссиялар томонидан очиқ ва ошкора танловлар ўтказиш йўли билан амалга оширилади, уларнинг натижаларига кўра бошқа тенг шартлар бўлгани ҳолда, мазкур участкада оилавий пудрат асосида ишлаган ширкат аъзоларига ғолиблик ҳуқуқи берилади;

б) боғ ва узумзорлар фермерларга кимошди савдолари орқали сотилади, савдоларда мазкур соҳада муайян иш стажи ва малакаларига эга бўлган даъвогарларнинг иштирок этишларига йўл қўйилади;

в) боғ ва узумзорлар жойлашган ер майдонлари кимошди савдоси ғолибларига ҳадя қилиш, сотиш, гаровга бериш, айирбошлаш ва субарендага топшириш ҳуқуқини бермаган ҳолда узоқ муддатли ижарага топширилади;

г) боғ ва узумзорларни кимошди савдосида сотишдан тушадиган маблағлар энг аввало тугатилаётган ширкатнинг кредиторлик қарзини узишга йўналтирилади, маблағларнинг қолган қисми ширкат пайчилари ўртасида уларнинг пайларига мутаносиб равишда тақсимланади.

3. Белгилаб қўйилсинки:

а) тугатилаётган ширкатлар негизида барпо этилган фермер хўжаликлари ўз фаолиятини хўжалик ҳисоби ва ўзини-ўзи маблағ билан тўла қоплаш тамойиллари асосида амалга оширади;

б) фермер томонидан ер тўғрисидаги қонун ҳужжатлари бузилган, ер ресурсларидан мақсадга номувофиқ ва норационал фойдаланган, шунингдек ер участкаларини узоқ муддатли ижарага бериш шартномаси талабларини бажармаган тақдирда шартнома белгиланган тартибда суд орқали муддатидан илгари бекор қилиниши мумкин;

в) фермер хўжалигида ходимлар, жумладан хўжалик эгасининг оила аъзолари, шунингдек вақтинча (мавсумий) ёлланадиган фуқаролар ўртасидаги меҳнат муносабатлари меҳнат шартномалари (контрактлари) тузиш йўли билан тартибга солинади;

г) мева-сабзавотчилик ва узумчилик фермер хўжаликларининг қайта ишлаш корхоналари ва хизмат кўрсатувчи тузилмалар билан ўзаро муносабатлари, маҳаллий бошқарув органлари аралашмаган ҳолда, тузилган узоқ муддатли шартномалар, шу жумладан фьючерс шартномалари асосида амалга оширилади.

(Давоми 2-бетда)

ОЛИЙ ҲАРБИЙ ЎҚУВ ЮРТЛАРИНИНГ САРАСИ

Мамлакатимиз Қуролли Кучлари сафига етук ҳарбий кадрлар тайёрлаб берадиган олий ўқув юртлари орасида Тошкент ахборот технологиялари университети (ТАТУ) махсус факультетининг алоҳида ўрни бор.

Президентимиз Ислом Каримовнинг 1993 йил 12 февралдаги Фармонига асосан ташкил этилган мазкур факультет жамоаси жорий ўқув йилида ижтимоий-сиёсий, жанговар тайёргарлик, шунингдек, ҳарбий интизомни мустаҳкамлаш борасида эришган ютуқлари учун Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирлигининг энг яхши олий ҳарбий ўқув юрти, деб топилди.

Факультетда Қуролли Кучларимиз учун радио ва космик алоқа, радиорелей, тропосфера ва узоқ масофали алоқа тизимлари, қўшинларни бошқариш тизимини автоматлаштириш каби йўналишлар бўйича офицер-муҳандислар тайёрланади. Шунингдек, унда Ҳаво ҳужумидан мудофаа қўшинлари учун радиотехник ва зенит ракетачилари, радиотехник разведка ва радиоэлектрон кураш бўйича малакали офицерлар тайёрлашга ҳам алоҳида эътибор қаратилаётир.

Дастлабки икки йил давомида махсус факультетда таҳсил олиш жараёни университетнинг бошқа факультетларидагидан фарқ қилмайди. Ўқишда фаол, ҳар томонлама соғлом талабаларгина учинчи босқичдан курсантлар сафига қабул қилинадилар.

- Радиоалоқачилик Қуролли Кучларимизнинг таянч устунларидан биридир, - дейди курсант Акрам Қурбонов. - Танлаган соҳам бўйича етук мутахассис бўлиш учун ўқиб-изланиб, келгусида Ватанимиз ва халқимиз тинчлиги, осойишталигини таъминлашга хизмат қилиш ниятидаман.

- Факультетдаги замонавий алоқа воситалари курсантларимиз ихтиёрида, - дейди «Радиоалоқа» кафедраси бошлиғи, техника фанлари номзоди, полковник Абдуҳалил Тўлаганов. - Ўқув хоналари, ҳарбий дала ва радиополигонларда яратилган шарт-шароитлар, малакали мутахассислар томонидан олиб борилаётган машғулотлар талабаларимизнинг эртанги кунининг жисмонан соғлом ва маънавий етук зобитлари бўлиб тарбияланишида муҳим омил бўлмоқда.

(ЎзА)

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ФАРМОНИ

Мева-сабзавотчилик ва узумчилик соҳасида иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида

(Боши 1-бетда)

4. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва туманлар ҳокимликлари, «Ўзмевасабзавотузумсаноат-холдинг» ХК, хўжалик юритувчи субъектлар агросаноат фирмаларини шакллантириш ва фаолиятини ташкил қилишда қуйидаги асосий тамойилларга амал қилсинлар:

а) агрофирмалар фермер хўжаликлари томонидан ихтиёрийлик асосида ташкил этилади, айни чоғда муассислар таркибига фермерлар билан бир қаторда барқарор хўжалик алоқалари ва илғор ишлаб чиқариш технологияларига эга бўлган, шунингдек яқин ҳудудда жойлашган мева-сабзавот ва узумчилик маҳсулотларини қайта ишлайдиган корхоналар кириши мумкин;

б) агрофирмалар исталган ташкилий-ҳуқуқий шаклда, жумладан хорижий инвесторлар иштирокидаги қўшма корхоналар шаклида ташкил қилиниши мумкин;

в) фермер хўжаликларининг агрофирма таркибига кирган қайта ишловчи ва бошқа корхоналар билан ўзаро муносабатлари тузилган узоқ муддатли шартномалар асосида амалга оширилади, уларда томонларнинг ҳуқуқ ва мажбуриятлари, жумладан етказиб бериладиган маҳсулотнинг камида 30 фоизига аванс берилишини ва кейин унинг харид қилинишини таъминлаш аниқ белгилаб қўйилади;

г) агрофирма муассислари - фермер хўжаликлари шартномадан ташқари етиштирилган қишлоқ хўжалик маҳсулотини ўз хоҳишига қараб ички бозор ва экспортга сотади.

Қишлоқ хўжалигида иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш бўйича республика комиссияси (Мирзиёев) манфаатдор вазирликлар ва идораларни жалб этган ҳолда бир ой муддатда мева-сабзавотчилик ва узумчилик соҳасида агросаноат фирмаларини шакллантириш ва фаолиятини ташкил қилиш тартиби тўғрисидаги Низомни ишлаб чиқсин ҳамда Вазирлар Маҳкамасига киритсин.

5. Янги боғ ва узумзорлар барпо этилишини ҳамда мавжудларининг ҳосилдорлигини оширишни, агросаноат фирмалари ташкил қилишни рағбатлантириш учун:

а) тугатилаётган ширкатлар негизида барпо этиладиган боғдорчилик ва узумчилик фермер хўжаликлари ягона ер солиғи тўлашдан - 5 йил муддатга;

б) янги ташкил этиладиган агросаноат фирмалари даромад (фойда) солиғи тўлашдан, ер солиғи, мулк солиғи, қўшилган қиймат солиғи (импортга қўшилган қиймат солиғидан ташқари), ягона солиқ тўлови тўлашдан - 3 йил муддатга озод қилинсин.

Солиқ солишдан бўшайдиган маблағлар мақсадли тартибда мева-сабзавот маҳсулотларини қайта ишлашни ривожлантиришга, боғ ва узумзорлар барпо этиш ҳамда уларни кенгайтиришга йўналтирилади.

6. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси бир ҳафта муддатда ушбу Фармон талаблари ва қоидалари бажарилишини таъминлайдиган қарор лойиҳаси ҳамда аниқ ташкилий тадбирларни тақдим этсин.

«Ўзмевасабзавотузумсаноат-холдинг» ХКнинг бошқарув тузилмаси танқидий қайта кўриб чиқилсин, бунда компания спирт, ликёр-ароқ ва виночилик маҳсулотлари ишлаб чиқариш бўйича корхоналар фаолиятини бошқариш ва мувофиқлаштириш функцияларини сақлаб қолиши, консерва саноати корхоналари эса агрофирмалар таркибида иштирок этиш имконияти билан мустақил фаолият кўрсатиши назарда тутилсин.

7. Мазкур Фармоннинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазири Ш.Мирзиёев зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти **И.КАРИМОВ**

Тошкент шаҳри,
2006 йил 9 январ

Давлатимиз раҳбарининг жамиятда аёллар фаоллиги ва мавқеини янада ошириш, уларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш тўғрисидаги фармонига мувофиқ жойларда хотин-қизларни иш билан таъминлашга алоҳида эътибор қаратилмоқда.

ЯНГИ ИШ ЎРИНЛАРИ

Хўжайли тумани хотин-қизлар қўмитаси ташаббуси билан 17-маҳалла фуқаролар йиғини ҳудудида янги иш ўринлари ташкил этилмоқда. «Тадбиркор аёл» Республика ишбилармон аёллар уюшмаси туман бўлими ёрдамида олинган микро-кредитлар ҳисобидан 200 нафар аёл ўз бизнесини йўлга қўйди.

- Маҳалламизда амалга оширилаётган бу чора-тадбир ўз самарасини бера бошлади, - дейди маҳалла оқсоқоли маслаҳатчиси Зарафшон Нуримбетова. - Илгари уйда бекор ўтирган аёлларимиз бичиш-тикиш ишлари билан шуғулланиб, турли қандолатчилик маҳсулотлари ишлаб чиқармоқда. Кичик тикувчилик цехлари очиляпти.

Республика касаба уюшма ташкилотларида

ҲУҚУҚИЙ ТАРҒИБОТ ОЙЛИГИ

Бухоро вилоят таълим ва фан ходимлари касаба уюшма кенгаши томонидан аъзоларнинг ҳуқуқий ҳимоясини кафолатлаш ҳамда ҳуқуқий маданиятларини юксалтиришга қаратилган бир қатор тадбирлар амалга оширилди. Ўтган йили вилоят кенгаши томонидан тўртта ҳуқуқий мавзуда семинар ва ўқувлар, меҳнат ва ўқув жамоаларида 26 та «Давра суҳбатлари» уюштирилди. Шунингдек, касб-ҳунар ўқув юртлари бошланғич касаба уюшма қўмиталари раислари иштирокида «Меҳнат қонунчилиги: жамоа шартномаларини тузишда киритилиши лозим бўлган Меҳнат кодекси бандлари» мавзусида семинар ўтказилди. Вилоят кенгашининг Бухоро шаҳар вакиллиги томонидан бошланғич касаба уюшма ташкилотлари учун услубий қўлланма ишлаб чиқилиб, барча ташкилотларга етказилди.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Конституцияни ўрганишни ташкил этиш тўғрисида»ги Фармойишида белгиланган вазифани амалга ошириш ҳамда бошланғич ташкилотларда касаба уюшма аъзолари ўртасида ҳуқуқий тарғибот ишларини кучайтириш мақсадида 2005 йил 1 декабрдан 31 декабргача «Ҳуқуқий тарғибот ойлиги» эълон қилинди. Уни ўтказиш бўйича ишчи гуруҳ тузилиб, тузилган дастур асосидаги тадбирлар амалга оширилди.

АЁЛЛАРГА ҚЎШИМЧА ИМТИЁЗЛАР

Меҳнаткашларни ижтимоий-иқтисодий ҳамда ҳуқуқий муҳофазалашнинг асосий негизи бўлган жамоа шартномаларида ишчи-хизматчиларга ҳақ тўлаш ва меҳнат шароити бўйича кафолатлар, ижтимоий имтиёзлар, товон пули тўлаш ва бошқа ўта муҳим ҳолатлар акс этган. «Ўзметкомбинат» акциядорлик ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Олмалиқ тоғ-металлургия комбинати», «Янгийўл ёғ-мой», «Аммофос» акциядорлик жамиятларида бу борада олиб борилаётган ишлар эътиборга лойиқ.

Мазкур корхоналарда тузилган жамоа шартномаларига маданий-маърифий, спорт-соғломлаштириш ҳамда қўшимча меҳнат таътиллари бериш, даволаниш учун имтиёзли йўлланмалар ажратиш, пенсиядаги ходимлардан мунтазам хабар олиш каби бандлар киритилган.

«Оҳангароншифер», «Оҳангаронцемент», Чирчиқ қурилиш материаллари ва конструкциялари ҳиссадорлик жамиятларида эса кўп болали аёлларнинг ойлик маошлари сақланган ҳолда иш кунлари бир соатга қисқартирилган. 1395 нафар ишловчи аёллар учун ҳомиладорликнинг 5 ойидан берилаётган таътиллар 321 та корхоналарда қўлланмоқда.

КУН ТАРТИБИДА

оммавийликка эътибор

Тармоқ меҳнаткашларини жисмоний тарбия ва спорт орқали соғломлаштириш тадбирларини кучайтириш мақсадида Республика ёқилғи-энергетика комплекси, кимё саноати ва геология ходимлари касаба уюшма Марказий кенгаши билан «Ўзбекнефтгаз» Миллий Холдинг компанияси, «Ўзбекэнерго» Давлат акциядорлик компанияси, «Кўмир» ҳиссадорлик бирлашмаси, Ўзбекистон Республикаси геология ва минерал ресурслар Давлат қўмитаси ўртасида қўшма қарорлар қабул қилинган. Унга асосан дастурлар тузилган. Унга кўра корхона ва ташкилотларда спортга эътиборни кучайтириш, болалар ва ўсмирлар тўгаракларини ташкил этиш, спорт иншоотларини қайта қуриш ва таъмирлаш ишлари олиб борилмоқда.

Касаба уюшма Марказий кенгаши қошида фаолият кўрсатаётган «Нурчи» Республика спорт клуби томонидан ҳар йили миллий кураш, теннис, футбол, волейбол, шахмат, шашка ва стол тенниси бўйича республика спартакиадаси ўтказилиб келинмоқда. «Отам, онам ва менспортсевар соғлом оила» шиори остидаги оммавий мусобақалар кўпчиликда яхши таассурот қолдирмоқда.

Ўз мухбирларимиз.

КОСОН ДАРВОЗАСИ

Косонлик тадбиркорлар томонидан кўплаб савдо ва маиший хизмат иншоотлари барпо этилган бўлса, ана шуларнинг энг кўзга кўрингани "Косон дарвозаси" мажмуасидир.

Оброн қишлоғидан ўтиб, Косон шаҳрига кириб бораверишда йўл ёқасида қад ростлаган бу замонавий мажмуа оқсоқоллар чойхонаси, тўй ва маросимларни ўтказиш учун катта ресторан, ёзги кафе, ошхона ҳамда йигирма олти ўринли чиройли шинам меҳмонхонадан ташкил топган. Уй остонадан бошланади, деганларидек Косон шаҳри остонасидан бошланган бу бунёдкорлик мажмуаси шаҳар кўркига кўрк қўшиб турибди.

"Косон дарвозаси" мажмуасидаги меҳмонхона 9 та хонадан иборат бўлиб, уларнинг ҳар бири замонавий мебеллар, рангли телевизорлар, музлатгичлар ва қишин-ёзин иқлим мўътадиллигини таъминловчи ускуналар билан жиҳозланган. Осиё мамлакатларида Европа дизайни асосида ишлаб чиқарилган сантехника жиҳозларига совуқ ва иссиқ сув тўхтовсиз бориб туриши учун меҳмонхона биносида махсус резервуарлар сув иситиш ва узатиш тизими ўрнатилган.

Бу мажмуа косонлик ака-ука Абдуллаевлар ташаббуси билан бунёд этилди. Улар банк кредити ҳамда ўзларининг шахсий маблағлари эвазига қарийб уч йилда қурган бу гўзал кошонанинг ёнида фавворалар ҳам барпо этишди. "Косон дарвозаси" мажмуасида бунёдкорлик ишлари давом этмоқда.

«Туркистон-пресс»

Самарқанддаги «Нафис» очиқ турдаги акциядорлик жамияти ўттиз беш йилдан буён фаолият кўрсатмоқда. Бу ерда ўз ишининг усталари, кўп йиллик тажрибага эга ҳунармандлар меҳнат қилади.

Корхонада иш уч сменада ташкил этилган бўлиб, бу ерда ишлаб чиқарилган чиройли, сифатли пиёла, коса, чойнак, лаган, гулдон, вазалар пешма-пеш савдо шохобчаларига жўнатилади.

Эътиборли томони шундаки, бу ерда ижодкор-усталар ҳамиша изланишда, янгиликлар яратиш билан машғул. Улар томонидан яратилган «Узум», «Оқ олтин», «Атиргул» каби чинни буюмлари 2003 йили халқаро кўргазма совринига сазовор бўлган эди. Яқинда яна улар сиғими 1,7-2 литрли чойнаклар ишлаб чиқара бошладилар.

Суратларда: корхона фахрийси Мавлуда Тошпўлатова; ишчи Рухсора Эшонқулова.

Т.НОРҚУЛОВ (ЎзА) олган суратлар

ПЛАСТИК КАРТОЧКАЛАР

ҳам қулай, ҳам фойдали

«Халқ банки»нинг Сурхондарё вилояти филиали ҳисобида 15 та бўлим, 147 та шохобча ва 5 та мини банклар мавжуд. Уларда 700 дан ошиқ малакали ходимлар меҳнат қилмоқда. Барча шохобчалар қулай ва шинам биноларга эга бўлиб, замонавий компьютерлар билан таъминланган.

– Филиалимиз аҳоли омонатларининг тўлиқ сақланишини давлат томонидан кафолатлайдиган ишончли муассасадир, – дейди бошқарма бошлиғи Акрам Эшматов. – Мижозларга 20 дан ошиқ юқори фоизли омонат турлари таклиф этилган. Шулардан «Марварид», «Фаровон», «Келажак», «Холис-хизмат», «Файз-барака» ва «Янги йил совғаси» кабилари аҳолига манзур бўлмоқда. Аҳоли Эҳтиёжга қараб «Конфорт», «Автокредит», ёш келин-куёвларга «Тўёна» ва ,уй-жой қуриш учун имтиёзли кредитлар берилаяпти. Барча бўлимларда «Вестерн юнион» пул қабул қилиш ва жўнатиш, валюта айирбошлаш бўлимлари фаолият кўрсатмоқда.

Банк томонидан пластик карточкаларнинг муомалага жорий этилиши истеъмолчилар учун ҳам қулай, ҳам фойдали бўлмоқда. Бу хизмат турини янада кўпайтириш мақсадида Қумқўрғон, Денов, Сариосиё, Узун ва Олтинсой туманлари бўлимларига ҳам янги терминаллар ўрнатиш кўзда тутилмоқда.

Бундан ташқари, тадбиркорларга банк томонидан имтиёзли кредитлар берилмоқда. Яқинда шўрчилик тадбиркор Номоз Паёнов қандолатчилик маҳсулотларини ишлаб чиқариш мақсадида 10 миллион сўм молиявий кўмак олди. У шу маблағ эвазига бир кунда 4 тонна печенье чиқарадиган хориж технологиясини олиб келиб ўрнатди. Эндиликда 6 хил турдаги сифатли маҳсулотлар ишлаб чиқарилмоқда. Энг асосийси, 18 киши янги иш жойларига эга бўлди.

Кейинги йилларда банк ходимларининг савобли ишларга қўл уришлари одатий ҳолга айланди. Филиал касаба уюшма қўмитаси раиси Мақсуда Шокированинг таъкидлашича, улар Бойсун ва Сариосиёдаги Меҳрибонлик уйларини байрамларда ҳар хил совғалар ва кийим-кечаклар билан йўқлаб туришади. Термиздаги болалар спорт мактабига ҳам доимий ҳомийлик қилишни ўз зиммаларига олишган.

Т.ЖАЛИЛОВ, «Ишонч» мухбири

Элга хизмат — олий ҳиммат

Бозор қадимдан тирикчилик ўтказиш, рўзғор юритиш воситаси бўлиб келган. Одамлар қадимдан тайёрлаган, ишлаб чиқарган нарсаларини алмаштириб ёки сотиб ҳаёт кечирганлар. Лекин кейинги пайтларда «Мингбулоқ» деҳқон бозори хусусида танқидий мулоҳазалар кўпайиб қолди. Туман ҳокимлиги бундан тегишли хулоса чиқариб, бозор фаолиятини яхшилаш чораларини кўрди.

Биринчи галда бозор раҳбарларини янгилаш, бу ердаги шарт-шароитни яхшилаш чоралари кўрилди. Зеро, туман вилоят марказидан деярли қирқ чақирим атрофида олисликда жойлашган. Марказий Фарғона массивининг ўзлаштирилган ерлари ҳисобига ташкил этилган хўжаликларда яшайдиган аҳоли деҳқончилик ва чорвачилик билан машғул.

Ана шундай шароитда фуқаролар учун бозор сув ва ҳаводек зарур. Аммо кейинги йилларда айрим «шоввозлар» фақат ўз манфаатларини ўйлаб иш юритишди. Бу ерга келиб-кетаётганлар, ишлаётганларга зарур шарт-шароит яратиб беришни ўйлашмади. Тушаётган ариза ва шикоятлардаги мулоҳазаларни эътиборга олган ҳокимлик бозор раҳбарини ўзгартирди. Узоқ йиллар туман маркази ва қишлоқларидаги савдо шохобчаларида ишлаган, анча йил туман матлубот жамиятини бошқарган, «Хоразм» жамоа хўжалигига раҳбарлик қилган Абдулҳоди Боқиевни бозор бошқарувчилигига тайинлашди.

– Бозорда иш анча орқага кетган, ойлик режатопшириқларни бажармаслик одатга айланган, норозилик кўпайган эди. Бинобарин, биз ишни кадрлар танлаш ва тарбиялашдан бошладик, – дейди шу ҳақда гап кетар экан А.Боқиев. – Чунки бозорда ишлаётганларнинг кўпчилиги паттачилардан, уларнинг адолатсиз ва қонунсиз хатти-ҳаракатларидан шикоят қилишарди. Уларнинг барчаси янгиланди. Бозор назоратчиларига қаттиқ талаблар қўйилди. Паттачилар фаолияти вақти-вақти билан назорат қилиб туриладиган бўлди.

БОЗОР ФАҚАТ КЎНГИЛ ЧИГАЛИНИГИНА ЁЗМАЙДИ

Савдо-сотиқ қилаётган деҳқонлар учун зарур шарт-шароит яратиб беришни ўз олдимизга асосий вазифа қилиб қўйдик.

Дарҳақиқат, жамият раиси таъкидлаганидек, бозор ва унинг атрофи қарийб қаровсиз ҳолатга келганди. Янги бозор бошқарувчи туман ҳокимлиги кўмагида бу ерда кенг кўламда қурилиш ва таъмирлаш ишларини амалга ошириш чораларини кўрди. Бозор ҳудудининг ҳамма ерига шағал тўкиб чиқилди. Одамлар кўп тўпланадиган ва савдо-сотиқ амалга ошириладиган 800 квадрат метр майдонга асфальт ётқизилди. 200 метр наридан тоза ичимлик суви тармоғи келтирилди. Бозор дарвозалари янгиланди ва қайтадан таъмирланди. Улар атрофига темир панжаралар ўрнатилди. Тош-тарозиларнинг бир қисми янгиланди ёки давлат андозалари талаблари асосида таъмирланди. Деҳқонлар вақтини тежаш, муҳими, улар учун қулайлик яратиш мақсадида 500 килограммлик катта тарози ўрнатилди. 120 ўринли буюм бозори расталари бунёд қилинди. Олдинлари лой-балчиқ ва чанг аримайдиган сабзавот ва дон бозори расталари янги кўриниш касб этди.

Амалга оширилаётган бу ишлар, рўй бераётган янгиликлар ҳозирдаёқ ўзининг ижобий самарасини бермоқда. Белгиланган пул тушуми топшириқлари мунтазам равишда орттириб бажаришга эришилмоқда. Бозордан туман бюджетига ҳар ойда 1,5 миллион сўмга яқин миқдорида маблағ келиб тушмоқда.

– Ҳали амалга оширишни мўлжалланган анча ишларимиз бор, – деди жамият раиси. – Озиқ-овқат ва мева бозори расталари қурилиш учун ҳозирлик кўраяпмиз. Бугун-эрта дон бозори майдонларини асфальтлашга тайёргарлик кетаяпти. Бозорни янада ободонлаштириш, озодаликни таъминлаш, кўкаламзорлаштириш ва бу ерда ҳар қандай ноқонуний ишларга чек қўйиш, тартиб-интизомни мустаҳкамлаш чоралари кучайтирилмоқда. Мақсадимиз, кексаларимиз айтганидек, бозор кўнгил чигалини ёзибгина қолмасдан, одамларимиз оғирини енгиллатишга, турмуш фаровонлигини оширишга хизмат қилсин.

О.ЖУМАНАЗАРОВ, «Ишонч» мухбири

Ҳақ-ҳуқуқимизни билайлик, уни ҳимоя қила олайлик

ТАЪТИЛДАН СЎНГ...

меҳнат шартномаси ғайриқонуний бекор қилинди

(Боши 1-бетда)

Эндиликда иш берувчи И.Раҳматов негадир Б.Рустамовнинг ҳақ тўланмайдиган таътилни узайтириш ҳақидаги аризасини тан олмаяпти. Гўёки бу аризага биноан буйруқ чиқарилмаган эмиш, Б.Рустамов буйруқ ёзилишини талаб қилмаган эмиш. ЎзР Меҳнат Кодексининг тегишли моддасида ходимга дахлдор ҳар қандай буйруқни унга таништириш масъулияти иш берувчига юклатилган. Бу ўринда иш берувчи ходимга буйруқ чиқарилганини ёки мазкур илтимос рад этилганини маълум қилиши шарт эди.

Кейинчалик ушбу меҳнат муносабатларига оид низо фуқаролик ишлари бўйича Тайлоқ туманлараро судида кўрилди. Бироқ судда Б.Рустамов ва вилоят касаба уюшмалари бирлашмаси ҳуқуқшуноси А.Сайимовнинг важлари инобатга олинмади. Булардан баъзиларини юқорида баён қилдик. Судларнинг фаолиятига аралашмаган ҳолда ва баҳо бермаган ҳолда суднинг ҳал қилув қарори матнда қайд этилган хулосалар юзасидан пайдо бўлган саволларни кўндаланг қўймоқчимиз.

Қарор матнида «... корхона бош директори И.Раҳматов даъвогар Рустамов Бозорбой билан меҳнат шартномасини бекор қилишдан олдин касаба уюшмасининг розилигини олиш мақсадида касаба уюшмаси қўмитасининг раиси М.Мажидовга ёзма равишда мурожаат қилган. 2005 йил 1 июл куни ... касаба уюшмаси раиси М.Мажидов кадрлар бўлими нозири Л.Ҳақбердиеванинг билдиргиси, ҳуқуқшунос А.Соҳибовнинг ... хулосаси ҳамда бош директор И.Раҳматовнинг ёзма хатига асосан касаба уюшмаси аъзоларини чақириб, мажлис ўтказган, ушбу мажлисда... меҳнат шартномасини бекор қилишга розилик билдирган» – деб ёзилган. Хўш, нега унда касабақўмнинг 1 июлдаги мажлиси кун тартибида Л.Ҳақбердиеванинг билдиргиси муҳокама қилиниши қайд этилган? И.Раҳматовнинг касабақўмга ёзган хатида беш нафар ходимлардан фақат Б.Рустамовнинг исми-шарифи қайд этилган? Ушбу мажлис баённомасида касаба қўмитасининг 1 августдаги мажлиси баённомасида айнан шу мажлисда Б.Рустамовнинг ишга тиклаш хусусидаги аризасига рад жавоби берилган касабақўм аъзолари рўйхатида Р.Раҳматов ҳамда У.Тилявов ўрнига У.Алижонов, З.Пўлатовнинг номлари пайдо бўлиб қолган. Бунинг сабаби нимада?

Суд қарорида «даъвогар Рустамов Бозорбойга унинг ишга келмаганлиги ҳақида келиб тушунтириш бериш ҳақида хатлар юборилган бўлса-да, даъвогар ушбу хатларни кеч олган» – деган жумла бор. Назарда тутилган хатларга босилган почта муҳрлари жўнатилган кундан 5 кун ўтиб эгасига етганлигини кўрсатади. Бундан ташқари, хат кеч боргани учун уни олувчи ҳеч ҳам айбдор эмас. Ҳамма гап хатда ва конвертда қайд этилган саналарнинг ҳар хиллигидадир. Шунингдек, судда гувоҳлар касабақўм мажлисида кадрлар бўлими нозири Л.Ҳақбердиеванинг билдиргиси асосида муҳокама юритилганини баён қилишган. Нега бу кўргазмалар инобатга олинмади? Фуқаролик ишлари бўйича вилоят судининг аппеляция ҳайъати Б.Рустамовнинг шикояти асосида ишни қайтадан кўрди. Бунда биринчи суд қарори ўзгаришсиз қолдирилди. Бу хусусда фақат битта саволимиз бор. Иш берувчи томонидан юқорида айтилган огоҳлантириш хатларидаги саналар ва улар солинган конвертлардаги саналар ҳар хиллиги, бинобарин, бу хатлар қалбакилаштирилгалиги тўғрисидаги важлар судда инобатга олинмай, суд ажрими матнида «А.Соҳибов томонидан асл нусхалари тақдим этилган хатлар... билан инкор этилади»– деб ёзилган. Ундан кейин жўнатилган хатнинг асл нусхаси жўнатувчида қоладими ёки олувчининг қўлига бориб тегадими?

Биз мавжуд ҳужжатларни мантиқан таққослаш натижасига кўра ўз нуқтаи назаримизни баён қилдик, холос. Ходимнинг қонуний ҳуқуқларини ва адолатни тиклаш суднинг ваколатидир. Ҳозирча иш натижасидан қаноатланмаган Б.Рустамов вилоят суди раиси номига яна ариза ёзди.

Р.ҚУРБОНОВ, «Ишонч» мухбири

Иқтисодиётни соғломлаштириш, молиявий инқирозни бартараф этишда ташқи бошқарувнинг аҳамияти катта. Таъбир жоиз бўлса ташқи бошқарувчи, унинг вазифа-ю кафолатлари қандай? Қолаверса, кимлар ташқи бошқарувчи бўла олади-ю, қай қолатда уни жорий этиш лозим топилади. Сирдарё вилоят хўжалик суди судяси София Нўъмонова билан мулоқотимиз ана шу хусусда.

ҚАНДАЙ ҲОЛАТЛАРДА

ташқи бошқарув жорий этилади

— София опа, аввало қандай ҳолатларда ташқи бошқарув жорий этилиши хусусида тўхталсангиз.

— Бозор муносабатларида мувозанатни йўқотиб қўяётган корхоналар оз эмас. Шунинг учун ташқи бошқарув иқтисодий ночорлик, ишлаб чиқаришдаги узилишлар, иш ҳақи ва бошқа қарздорликлар оқибатида банкротлик аъломатлари сезилган корхоналарга яратилган яна бир имконият. Кузатувда қарздорнинг тўлов қобилиятини тиклашнинг ҳақиқий имконияти аниқланган бўлса, ташқи бошқарув кредиторлар илтимосномаси, мол-мулкида давлат улуши бўлган корхоналар Монополиядан чиқариш, Рақобат ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш ҳудудий бошқармаси аризаси асосида хўжалик суди томонидан жорий этилади.

— Кимлар ташқи бошқарувчи этиб тайинланиши мумкин?

— Ўзбекистон Республикаси «Банкротлик тўғрисида»ги Қонуннинг (янги таҳрири) 18-моддасида олий маълумотли, камида икки йиллик иш стажига эга бўлган, шунингдек, банкротлик тўғрисидаги ишлар бўйича давлат органида аттестациядан ўтган шахслар тайинланиши мумкинлиги белгилаб қўйилган. Яна бир муҳим жиҳати ҳам бор. Ташқи бошқарувни жорий қилиш ҳақида хўжалик судига илтимос билан мурожаат этиш тўғрисида қарор қабул қилган кредиторлар йиғилиши ташқи бошқарувчиликка номзодни маъқуллайди. Ташқи бошқарувчи хўжалик суди томонидан тайинланади. Ўрни келганида мисолларга мурожаат этайлик.

Гулистон шаҳар давлат солиқ инспекцияси аризасига мувофиқ Гулистон тажриба синов механика заводининг банкротлик иши кўриб чиқилди. Кредиторлар йиғилиши заводнинг тўлов қобилиятини тўлиқ тиклаш имконияти борлигини, кредиторлик қарзларидан қутилиш мумкинлигини эътироф этиб, имкон беришни сўраган. Масала пухта таҳлил қилингач, суд ажрими билан бир йил муддатга ташқи бошқарув жорий этилди.

— Ташқи бошқарувнинг асл маъно-моҳияти ҳақида сўзлаб беринг.

— Қонунда ташқи бошқарув ўн икки ойдан йигирма тўрт ойгача муддатга жорий этилиши кўзда тутилган. Лўнда қилиб айтганда, ташқи бошқарув жорий этилган пайтдан қарздорнинг амалдаги раҳбари ўз вазифасини бажаришдан четлаштирилади. Барча юмушларни қўлга олган ташқи бошқарувчи эса қарздор раҳбари билан тузилган меҳнат шартномасини бекор қилади ёки уни бошқа ишга ўтказиш тўғрисида буйруқ чиқаради. Корхонанинг бухгалтерия ҳужжатлари, муҳр-тамғалар, моддий ва бошқа қимматликларни уч кун ичида қабул қилиб олади. Қарздорнинг пул мажбуриятлари ва мажбурий тўловлар юзасидан кредиторлар талабларининг қондирилишига нисбатан мораторий жорий этилади. Ташқи бошқарув тугагандан кейин пул мажбуриятлари ва мажбурий тўловлар бўйича кредиторларга қарздор тўлаши шарт бўлган неустойка (жарима, пеня) шунингдек, етказилган зарар суммалари ташқи бошқарувни жорий этиш пайтидаги мавжуд миқдорда тўлаш учун тақдим этилиши мумкин.

Ташқи бошқарув жараёнида ишлаб чиқаришни қайта ихтисослаштириш, норентабел ишлаб чиқаришни тўхтатиш мумкин. Шунингдек, дебиторлик қарзларини ундириш, қарздор мол-мулкининг бир қисмини сотиш, қўшимча акцияларни жойлаштириш ва бошқа чора-тадбирлар кўзда тутилган.

Бошқарувга кўп нарса боғлиқ. 2005 йил октябр ойида суд иш юритувида бўлган «ХАТП-3» корхонасига жорий этилган ташқи бошқарув муддати якунланди. Шу фурсатда раҳбар бўлган А. Абдушоҳидов пухта режа асосида ишлаб, корхона тўлов қобилиятини тиклади. 91 миллион 675 минг дебиторлик қарзлари ундирилиб, 79 миллион 359 минг сўмлик солиқ ва мажбурий тўловлар тўлаб берилган. Ташқи бошқарув жараёнида 1,1 миллион сўм фойда олинган. Демак, имконият-дан тўғри фойдаланиш, ютуққа калит экан.

Суҳбатдош
Н.ШАМСИЕВ,
«Ишонч» мухбири

ДАРОМАД ҲИСОБИДАН

«Ишонч» фермер хўжалиги 2006 йилда Улуғнор туманининг «Тўрттол» қишлоғида ижтимоий-маиший иншоотлар қуришни режалаштирган.

- Маҳалла гузари, ҳаммом, савдо дўконлари қурилишига 5 миллион ажратишни мўлжаллаяпмиз, - деди мазкур хўжалик раҳбари Султон Жўраев.—Мазкур ишлар хўжаликнинг ўтган йилдаги 44 миллион сўмлик даромади ҳисобидан амалга оширилади.

Фермер хўжалигининг қишлоқ инфратузилмасини яхшилашга қаратилган саъй-ҳаракатлари таҳсинга лойиқ. Хусусан, хўжалик ҳисобидан ўтган йили 8-умумтаълим мактабини капитал таъмирлаш учун 3,1 миллион сўм, тез ёрдам бўлими биносини қуриш ва замонавий тиббий асбоб-ускуналар билан жиҳозлаш учун 250 минг сўмлик моддий ёрдам кўрсатилди.

МЕҲР-МУРУВВАТ КЎРСАТИЛДИ

Муборак кунларда кекса ва бемор кишилар ҳолидан хабар олиш азалий удумларимиздан. Тошкент шаҳар ҳокимияти ва шаҳар касаба уюшма ташкилотлари бирлашмаси ҳамкорликда кўплаб эзгу ишларга бош бўлмоқда.

Қурбон ҳайити муносабати билан республика уруш ва меҳнат фахрийлари пансионатида парваришланаётган 180 нафар нуронийга касаба уюшма совғалари топширилди. Табаррук қарияларнинг ҳар бирига алоҳида меҳр-мурувват кўрсатилди. Муқимий номидаги мусиқали драма театри санъаткорлари ва Эстрада цирк коллежи талабалари иштирокида ташкил этилган ажойиб концерт томошаси кексаларга олам-олам завқ улашди.

– Улуғ айёмда бизни йўқлашганидан беҳад хурсанд бўлдим. Бу давлатимиз томонидан қарияларга кўрсатилаётган эътибор, меҳр-мурувватнинг рамзий ифодасидир. Эзгу юмушга бош қўшган ташкилотчиларга чуқур миннатдорчилик билдираман, - дейди самарқандлик Муродилла бобо Содиқов.

Ана шундай хайрли тадбирлардан яна бири Онкология марказида ўтказилди. Меҳр-мурувватга йўғрилган байрам дастури беморлар руҳига кўтаринкилик бағишлади.

Т.ЭШТЎХТАРОВ

Биздан сўраган эдингиз

Савол: Муассаса юқори ташкилот томонидан туғатилган. Бундай ҳолда қонунда ходимлар учун қандай кафолатлар белгиланган, мансабдор шахснинг ходимни ишга қўймасликка ҳаққи борми?

Муассасанинг тугатилиши муносабати билан ходим вазифасидан озод қилинадиган бўлса, касаба уюшма қўмитасининг розилигини олиш тартиби қандай?

Ойбек ИСАЕВ,
Қўқон шаҳри

Саволингизга ҳуқуқшунос Карим Мухторов жавоб беради

Жавоб: Ўзбекистон Республикасида амалда бўлган қонунларга асосан муассасани тугатиш ва қайта ташкил этиш (бирлаштириш, қўшиш, бўлиб юбориш, ажратиш, қайтадан тузиш), муассаса мол-мулки эгасининг ёки шундай корхоналарни тузишга ваколатли бўлган идоралар қарорига биноан ёхуд суд ёки ҳакамлик судининг қарорига биноан амалга оширилади. Муассасани тугатиш чоғида вазифасидан озод қилинаётган ходимларга қонунларга мувофиқ уларнинг ҳуқуқлари ва манфаатларига риоя этилишига кафолат берилади.

Муассаса давлат рўйхати реестридан чиқариб юборилган пайтдан бошлаб тугатилган ҳисобланади.

Шундай экан, мулкдор муассасани тугатиш тўғрисида қарор қабул қилишдан олдин меҳнат қонунчилигини ва бошқа қонунларни яхши ўзлаштирган бўлиши ҳамда уларнинг талабларига тўлиқ риоя қилиниши шарт.

Меҳнат шартномаси муассасанинг тугатилиши билан бекор қилинганда Меҳнат кодексининг 100-моддаси II-қисмининг 1-банди асосида амалга оширилади.

Касаба уюшмалари ўз аъзоларининг меҳнат қилиш ҳуқуқини ҳимоя қиладилар. Шу сабабли ҳам Ўзбекистон Республикасининг «Касаба уюшмалари, уларнинг ҳуқуқлари ва фаолиятининг кафолатлари тўғрисида»ги Қонунига асосан иш берувчининг ташаббуси билан иш жойларининг қисқартирилиши ёки иш шароитининг ёмонлашувига олиб келадиган муассасани ва ундаги таркибий бўлинмаларни тугатиш, ишлаб чиқаришни тўлиқ ёки қисман тўхтатиб қўйиш тегишли касаба уюшмалари қамида уч ой олдин хабардор қилиб қўйилган ва улар билан ходимларнинг ҳуқуқлари ва манфаатларига риоя қилиш юзасидан музокара ўтказилган тақдирдагина амалга оширилиши мумкин.

Ўзбекистон Республикаси Меҳнат кодексининг 102-моддасига асосан муассасанинг тугатилганлиги муносабати билан иш берувчи меҳнат шартномасини бекор қилиш кутилаётганлиги тўғрисида ходимларни ёзма равишда (имзо чектириб) икки ой олдин огоҳлантириб қўйиши шарт. Бу огоҳлантириш хати икки нусхада тузилиб, бир нусхаси ходимга берилади. Икки ойлик огоҳлантириш муддати ходимнинг розилиги билан пуллик компенсацияга ҳам алмаштирилиши мумкин.

Иш берувчи ходимларни огоҳлантириш билан бирга камида икки ой олдин ҳар бир ходимнинг касби, мутахассислиги, малакаси ва меҳнат ҳақи миқдорини кўрсатган ҳолда бўлажак ишдан озод қилиш тўғрисидаги маълумотларни маҳаллий меҳнат органига ҳам ёзма равишда хабар қилади.

Муассасанинг тугатилиши муносабати билан меҳнат шартномаси тўхтатилиши қонуний бўлишининг тартиби ва шартлари ҳамда ходимлар сони (штати) қисқариши ёки ишларнинг хусусияти ўзгариши муносабати билан меҳнат шартномасини бекор қилиш касаба уюшма қўмитаси ёки ходимларнинг бошқа вакиллик идораси розилигисиз амалга оширилади. Бундай розиликни олиш зарурлиги жамоа келишуви ёки жамоа шартномасида назарда тутилган бўлса, у қонуний ҳисобланмайди. Чунки Меҳнат кодексининг 101-моддасида бундай розилик олинмаслиги кўрсатиб ўтилган.

Юқорида кўрсатиб ўтилганидек, Меҳнат кодексининг 102-моддасида белгиланган икки ойлик огоҳлантириш муддати ўтмасдан олдин (агар ходим бу муддатни пуллик компенсацияга алмаштирмаган бўлса) иш берувчи ходимни ишга қўймасликка ҳеч қандай ҳуқуқи йўқ.

Муассасанинг тугатилиши муносабати билан, яъни Меҳнат кодексининг 100-модда II-қисмининг 1-банди билан ходим вазифасидан озод қилинганда Меҳнат кодексининг 67, 109-моддаларига мувофиқ унга ўртача иш ҳақидан кам бўлмаган ишдан бўшатиш нафақаси тўланади ва ходимга ўн кун муддат ичида маҳаллий меҳнат органидан рўйхатдан ўтиши кераклиги тушунтирилади.

Агар ходим ишдан бўшатилгандан кейинги иккинчи ойда ҳам ишга жойлаша олмаса, у иккинчи ой учун моддий мадад беришни сўраб, паспорт ва меҳнат дафтарчасини кўрсатган ҳолда мурожаат қилишга ҳақли.

Ишга жойлаша олмаган ходим учинчи ой учун ҳам моддий мадад олиши мумкин. Фақат ходим кўрсатиб ўтилган ҳужжатлардан ташқари, маҳаллий меҳнат органидан маълумотномани ҳам тақдим қилиши зарур. Ходим билан иш берувчи ўртасидаги келишув асосида икки ойлик огоҳлантириш муддати пуллик компенсация билан алмаштирилганда ҳам ходимнинг Қонунда белгиланган ишдан бўшатиш нафақаси, ишдан бўшагандан кейинги иккинчи ва учинчи ойлар учун (ишга жойлашолмаган бўлса) моддий мадад олиш ҳуқуқи сақланиб қолади.

Агар ходим ёзма равишда огоҳлантирилмасдан ёки икки ойлик огоҳлантириш муддати тугамасдан олдин меҳнат шартномаси бекор қилинган бўлса ва ходим ариза билан мутасадди органларга мурожаат қилса, у ўз иш жойига қайта тикланмайди. Фақат ишдан бўшатиш муддати икки ойгача узайтирилади, бу ҳақда унинг меҳнат дафтарчасига тегишли ёзув киритилади ва бу давр учун унга ўртача иш ҳақи миқдорида ҳақ тўланади.

Тугатилаётган муассасанинг маблағи бўлмаган тақдирда ходимларга тўланадиган компенсациялар шу муассасанинг ҳуқуқий ворислари маблағларидан тўланади, улар бўлмаган тақдирда иш билан таъминлашга кўмаклашиш жамғармаси маблағлари ҳисобидан тўланади.

Меҳнат шартномасини бекор қилишда низо келиб чиқса, ходимнинг аризасига биноан бу низо судда кўриб чиқилади.

Спорт оламида

Футбол

«СЎЙЛОҚ» САФДАН ЧИҚДИ

Зўрнинг иши қийин. Тўғри маънода оёқдан чалувчи кўп бўлади. Буни ҳамма билмаса ҳам Роналдо яхши билади. Машғулот пайтида жароҳат олиб муайян муддат даволанишга мажбур бўлган Бразилия терма жамоаси ва «Реал» клуби ҳужумчиси Рождество байрами ниҳоясида сафга қайтган эди. Омад яна ундан юз ўгирди. «Вильяреал» командаси билан бўлган учрашувда сўйлоқ лақабли футбол юлдузи 34-дақиқада пай чўзилиши туфайли майдонни тарк этишга мажбур бўлди.

Умуман, ушбу футбол мавсуми Роналдо учун оғир кечмоқда. Гоҳ ҳакамлар томонидан кўрсатилган карточкалар, гоҳ жароҳатлар оқибатида Чемпионлар лигаси биринчи босқичининг барча учрашувларини ўтказиб юборди.

ВЬЕРИ «МОНАКО»ГА ЎТАДИМИ?

Оммавий ахборот воситалари томонидан тарқатилган хабарларга қараганда, айни кунларда Италиянинг «Милан» жамоасида тўп сураётган Кристиан Вьери «Монако» клубига ўтиши мумкин.

– Музокаралар эндигина бошланди, - деди «Милан» президенти Андриано Галлиани. – Яқин икки-уч кун ичида ё биз Вьерини сотиб юборамиз, ё ҳаммаси эски ҳолича қолади.

Хабарингиз бор, Вьери «Милан» клубига ёзда «Интер» командасидан ўтган эди. Лекин у янги жамоасида муқим жой эгаллай олмади. Эндиликда унинг мамлакат термасида қолиш-қолмаслиги ҳам сўроқ остида қолмоқда. Шу боис Вьери ўз спорт формасини тиклаш учун ҳам қайсидир клубга ўтишни истаяпти. «Монако»га эса италиялик Франческо Гвидолин мураббийлик қилмоқда. Бу ҳам масаланинг ижобий ҳал этилишига туртки бериши мумкин.

Бокс

ЙИҚИЛГАН КУРАШГА ТЎЙМАС

WBA йўналиши бўйича ўта оғир вазнда собиқ жаҳон чемпиони Джон Руиз бир неча ҳафта илгари Николай Валуев билан бўлган жангдан сўнг ўз камарини бой бериб қўйган эди. Лекин у тақдирга тан бермоқчи эмас. Руиз ўз унвонини қайтариб олиш ниятида.

– Мен реванш матчида қатнашишга арзийман ва мен Валуев билан, агар лозим бўлса, Германияда яна бир карра куч синашишга тайёрман, - деди у. – Чунки мен ўзимни мағлуб деб ҳисобламайман. Боксдан кетиш тўғрисидаги қарорни фақат мен ўзим чиқараман.

Авторалли

ЙЎЛ ЎРТАСИДА ҲОРДИҚ

Нуфузли «Дакар-2006» автораллиси манзилнинг биринчи ярмини кесиб ўтди. Ҳозирча россиялик Владимир Чагин ва Фирдавс Кабиров бошқараётган «КамАЗ»лар саф олдида бораётир. Улар мос равишда биринчи ва иккинчи ўринларни эгаллаб туришибди.

Саккиз босқичдан сўнг пойгачиларга бир кунлик дам олиш берилди. Механиклар айрим эҳтиёт қисмларни алмаштириш билан машғул бўлса, экипаж аъзолари техникани янги синовларга тайёрламоқдалар.

Лиссабонда старт олгандан буён 4948 километр масофа босиб ўтилди. Олдинда яна 4095 километр бор. Бу ёғи дашту биёбон.

Мусобақа ташкилотчилари ҳалокатга учраган, техника панд берган ёхуд саломатлиги ёмонлашган экипаж аъзоларини маълум қилди. Хуллас, 74та юк машинасидан 6 таси, 177 та енгил автомобилдан 31 таси, 233 та мотоциклдан 57 таси пойгадан чиқиб кетди.

Теннис

БИРИНЧИ ДАВРАДАН СЎНГ

Австралиянинг Сидней шаҳрида мукофот жамғармаси 600 минг АҚШ долларига тенг бўлган аёллар ўртасидаги турнирнинг биринчи давраси ниҳоясига етди.

Аргентиналик Гизелу Дулко Россия вакиласи Мария Кириленко билан дастлабки учрашувдаёқ мусобақани тарк этишга мажбур бўлди. У биринчи сетда 6:4 ҳисобида ютқазгач, иккинчисида ҳам иши сира юришмай, ҳисоб 0:3 бўлиб турган пайтда баҳсни давом эттиришдан воз кечди.

Яна бир россиялик теннисчи Светлана Кузнецова япониялик Шинобу Асагое билан учрашувни ўз фойдасига ҳал қилди.

Кейинги даврада Кириленко ўз ватандоши Надежда Петрова билан куч синашса, Кузнецова эса Анна-Лена Гренефельд (Германия) – Динара Сафина (Россия) жуфтлиги ғолиби билан баҳсга киришади.

М.ИБРОҲИМОВ
тайёрлади

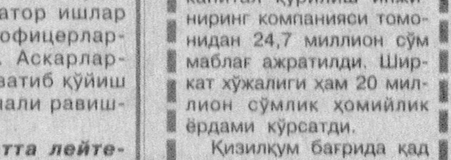

БОЛАЛАРГА ҚУВОНЧ УЛАШИБ

Жиззах шаҳридаги «Имкон» хусусий фирмаси томонидан ногирон болалар тарбияланадиган 6-сонли «Ширин» боғчасига рангли телевизор, видеомагнитофон, мультфильмлар тўплами ва кўпдан-кўп ширинликлар тақдим этилди.

- Президентимиз томонидан 2006 йилнинг Ҳомийлар ва шифокорлар йили деб эълон қилингани ҳар биримизни меҳр ва кўмакка муҳтож кишиларга нисбатан янада эътиборлироқ бўлишга, савобли ишлардан четда турмасликка ундамоқда, - дейди фирма раҳбари Улуғбек Мўминов. - Бу ерда тарбияланаётган болажонларни йўқлаб келганимизнинг боиси шунда. Арзимасгина совға-саломлар уларни қанчалик хурсанд этганини кўриб кўнглимиз тоғдек кўтарилди.

Юртимизда саховатли кишилар кўпайиб бораётир. Уларнинг ҳамюртларини, айниқса болаларни эсдан чиқармаётганликлари халқимизнинг эзгу удумлари барҳаётлигидан далолатдир.

ОТАХОНЛАР ДАЪВАТИ

Мамлакатимиз Қуролли Кучлари тизимида туб ислоҳотлар амалга оширилаётган, ҳарбийлик касбининг обрў ва нуфузи юксалаётган бугунги кунда бўлажак Ватан ҳимоячиларининг маънавий ва жисмоний камолотига бўлган талаб ҳам ортиб бормоқда. Тахиатош шаҳар энергетика касб-ҳунар коллежида Ватан ҳимоячилари кунига бағишланган кечада шу ҳақда сўз борди.

Ёшларда Ватанга муҳаббат, миллий истиқлол ғояларига садоқат туйғуларини мустаҳкамлаш мақсадида уюштирилган ушбу тадбирда Иккинчи жаҳон уруши қатнашчилари, кекса ҳарбийлар иштирок этиб, ёшларга оловли йиллар хотираларидан сўзлаб бердилар, Ватанни қадрлаш, унинг ҳар бир қарич тупроғини кўз қорачиғидек асраш ҳар бир инсон учун муқаддас бурч эканини таъкидладилар.

Мардлар қўриқлайди Ватанни

ШУ ЕРДА ДЎСТЛАШДИЛАР

Арнасойлик Иномжон Шакаровнинг ҳарбий хизматни бошлаши ажойиб, эсда қоларли кунларга тўғри келди. Ҳали қисм ҳаёти билан танишиб улгурмасларидан катта тантана бўлди. Оддий аскар ва офицерлар йиғилган кунда юракларни ларзага солиб ҳарбий мусиқа садолари янгради. Майдон ўртасидаги оқ мато пастга туширилди. Ҳамма осмондаги оқ булутларнида ёриб ўтишга шайланган юк ташувчи самолётнинг олтмиш марта кичрайтирилган нусхасига ҳайратла тикилиб қолди. Бу ҳайкалча қисмдаги учувчи ва оддий аскарлар фаолияти, орзу-умидларининг ифодаси эди.

—Иномжон зийраклиги, топшириқларни ўз вақтида бекаму-кўст бажариши, жамоат ишларида фаоллиги билан командирларнинг назарига тушди,- дейди қисм командирининг тарбиявий ишлар бўйича ўринбосари, майор Икромжон Мамасолиев.—Мудатли ҳарбий хизматни ўтаётганлар ичида бундай йигитлар кўп.

Келажак орзулари ҳақида Иномжоннинг ўзи шундай дейди:

—Ҳуқуқшунос бўлишни ният қилганман. Орзуимга эришиш йўлида ҳар қандай синовларга тайёрман. Мақтаниб бўлмасада, бир сирни ошкор қилмоқчиман. Ҳавас орқасида фармацевтика институтига ўқишга киргандим. Бирор йил ўқидим ҳам. Касбнинг яхшиёмони йўқ. Лекин юрак "жиз" этмаса қийин экан. Унча-мунча адашишни менинг ёшимда тушунса бўлади, деб ўйлайман. Ҳуқуқшуносликка бўлган қизиқишим ортса ортдики камаймади. Хизматни яхши ўтаб, тавсиянома билан келганларга ўқишга кириш учун имтиёзлар берилишидан хабарим бор. Ўзимни яна бир бор синаш, тоблаш, йигитлик мактабини ўташ учун ҳарбий хизматга отландим. Бу ерда маслакдош дўстлар орттирдим. Шулардан бири катта борт инженери, капитан Шуҳрат Мамарасуловдир. Дам олиш соатларидаги суҳбатлар чоғида айтишича, Шуҳрат ака ҳарбий учувчи оиласида туғилиб ўсган экан. У кишидаги касбга меҳр, самимийлик, қатъий интизом, машғулотларни ўтказишга ва топшириқларни бажаришга ҳар томонлама пухта тайёргарлик кўриш кўникмалари оилада бошланган.

Кейинги йилларда Қуролли Кучларда олиб борилаётган ислоҳотлар туфайли ҳарбий хизматчиларнинг ижтимоий муҳофазаси борасида қатор ишлар қилинди. Бир қанча офицерларга уй-жой берилди. Аскарларни кутиб олиш ва кузатиб қўйиш маросимлари тантанали равишда ўтказилмоқда.

Суратларда: катта лейтенант Салоҳиддин Умаров ижтимоий-сиёсий тайёргарлик машғулотларини ўтказмоқда; дам олиш соатларида.

Ҳ.СУЛАЙМОНОВ

ҚИЗИЛҚУМ БАҒРИДА ШИФОХОНА

Томди туманидаги «Керегетов» қоракўлчилик ширкат хўжалиги марказида янги қишлоқ врачлик пункти фойдаланишга топширилди. Овулларда яшаётган икки мингдан зиёд аҳолига хизмат кўрсатадиган мазкур шифохонанинг даволаш ва муолажа бўлимлари замонавий ускуналар билан жиҳозланди.

Тумандаги «Шоҳруд» ишлаб чиқариш корхонаси қурувчилари бунёд этган шифо маскани қурилиши учун Навоий вилоят ҳокимлиги ҳузуридаги капитал қурилиш инжиниринг компанияси томонидан 24,7 миллион сўм маблағ ажратилди. Ширкат хўжалиги ҳам 20 миллион сўмлик ҳомийлик ёрдами кўрсатди.

Қизилқум бағрида қад ростлаган тиббиёт масканида ўн ўринли кундузги стационар ҳам ишлаб турибди.

(ЎзА)

Шукроналик

Бугун биз инсонпарварлик ғоясини устувор деб билар эканмиз, миллий қадриятларимизни ва маънавиятимизни қадрлайверамиз.

Шубҳасиз, ҳайит куни халқимиз ўзининг энг яхши фазилатларини намоён этади. Яъни бир-биримизни кутлаш билан бирга, ота-она-ю, мўътабар қариялар зиёрат қилинади. Етим-есирлар-у бева-бечоралар, ногиронлар-у ёлғиз кишилар, мухтожлар ҳолидан хабар олинади, мусулмонман деган ҳар бир киши бошқаларга ҳеч бўлмаганда ўзининг самимий саломи ёки ибратли каломи билан ибрат кўрсатади.

ҚАДР ТОПГАН ҚАДРИЯТ

Одатда, ҳайит куни юртга омонлик, замонга тинчлик, халққа фаровонлик, бойга инсоф, камбағалга бойлик, беморга соғлик, ҳар бир инсонга узоқ умр тиланиб, Оллоҳга шукроналик айтилади. Шунингдек, ҳайит куни араз-ғараз, гина-кудурат унутилади, фақат саховатли ва савоб ишлар қилинади.

Аввало шукроналикда ҳикмат кўп. Инсоннинг шукур қилганига қараб унга Оллоҳнинг марҳамати ёғиларкан. Баъзилар ношукурлик қилиб ўзларидан нолиб юрадилар. Ҳар бир инсон ўзининг бошқалар олдидаги бурчини тўлиқ англаб етсагина ўринсиз нолимайди. Жумладан, мана бу Ҳадисдаги ҳикматнинг мазмунидан шу нарсани уқиб оласиз: «мўминларнинг бир-бирларида олтита ҳақлари бор: салом бериш, чақирса бориш, маслаҳат сўраса бериш, аксирса жавоб айтиш, касал бўлса бориб кўриш, ўлса бориб дафнида қатнашиш».

Назаримда бу ҳикмат ака-укаларини, опа-сингилларини, бошқа қариндош-уруғларни, танишбилишларни, маҳалладошларни, ҳамкасбларни, дўсту биродарларни ўзаро бурч масъулияти ҳамда одамийлик ҳислатлари билан боғлайдиган қонунга ўхшайди. Бу ҳикмат байрам кунида яна ҳам катта сеҳр кучига эга бўлади. Шундай экан ҳайит куни минглаб, миллионлаб биродарларимиз ўз қалбларида бир-бирларига нисбатан зарра бўлса-да гумон, ғубор, гина қолдирмай, ҳасад қилмай, аксинча, поклик, софлик, ҳавас, меҳр-оқибат туғён уришига ишончимиз комил. Агар янада софдил, покдил, саховатли, саодатли, бошқаларга меҳрибон, меҳр-оқибатли, умуман, ҳар жиҳатдан олижаноб инсон бўлишни истасангиз, байрам куни эрталаб ҳалол луқма билан нонушта қилинг ва бу одатни тарк этманг.

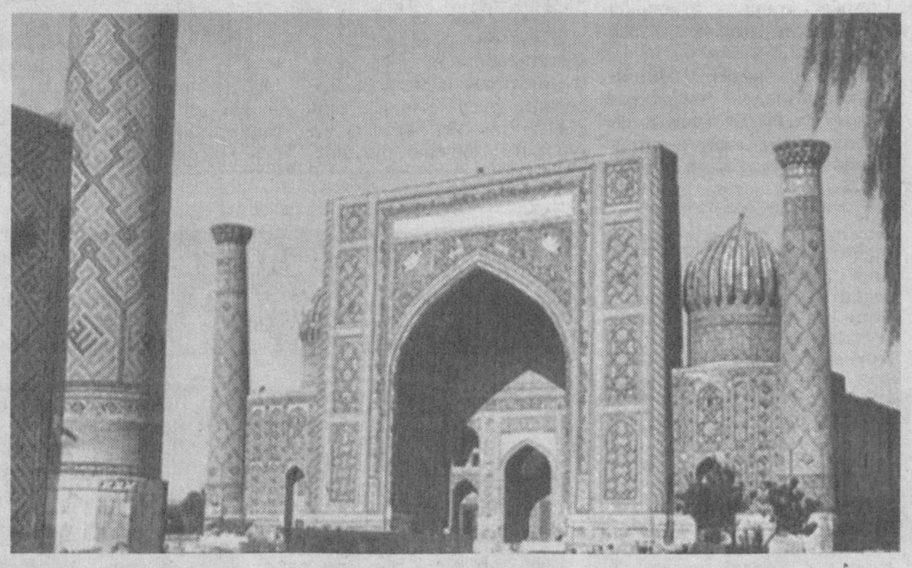

Бугунги ҳаёт жуда мураккаб. Ҳар қандай инсон у бой ёки камбағал, оддий хизматчи ёки мансабдор, соғлом ёки жисмонан ногирон бўлишидан қатъий назар қандайдир ташвишлар билан яшайди. Ташвиш деганда фақатгина турмуш билан боғлиқ моддий қийинчиликларни тушунмаслик керак. Ҳаётда баъзан учраб турадиган маънавий, оилавий, тарбиявий, шахсий ва бошқа ташвишлар ҳам инсонни тушкунлик кўчасига етаклайди. Ҳайит – ҳар бир инсон бир-бирини ана шундай ташвишлардан халос этишда меҳр-мурувват кўрсатадиган кун. Агар ҳар қандай йўллар билан бўлса ҳам бир-биримизга меҳр-мурувват кўрсата олсак, савобга – Тангрининг мукофотига сазовор бўламиз. Ҳадисда бу борада шундай дейилган: «Кимки бир мўминни шу дунёдаги бирор ташвишидан халос этса, Тангри унинг охиратдаги ташвишларидан халос этади. Кимки бечораҳол кишига ёрдам берса, Тангри унга икки дунёда ёрдам беради. Кимки бир мўминнинг айбини ёпса, Тангри унинг икки дунёдаги айбларини ёпади. Банда бировнинг ёрдами учун ҳаракат қилар экан, Тангри ҳам унинг ёрдамида бўлаверади».

Шундай экан, ҳайитни эзгу ишлар қилиш учун ҳар биримизга берилган қулай имконият деб қараш керак.

Бу имкониятдан қандай фойдаланиш ўзимизга боғлиқ. Иложи борича савоб ишларни кўпроқ қилишимиз, таниш-билиш, қариндош-уруғнинг байрам дастурхонини безаш учун ёрдамлашиш ҳам савобга киради. Шу ўринда бир гап: албатта, байрам дастурхонини турли ноз-неъматлар билан безаш ҳар бир хонадонга насиб этсин. Бироқ безаш, кўз-кўз қилиш, мақтаниш, рақобат, бошқани доғда қолдириш, олқиш олиш, яъни ким ўзарга тарзида бўлмаслиги керак. Чунки, бунга бировнинг имконияти бор бўлса, бировники йўқ. «Мен сендан камми» қабилида рақобатлашиш оқибатида баъзи оилалар қарзга ботиб қолишяпти. Ота-боболаримиз оддий бўғирсоқ, сомса, қатламачўзма билан ҳам ҳайитни шоду хуррамлик билан нишонлашган.

Эҳтиёжга эмас, имкониятга қараш керак. Агар эҳтиёжга эрк берсангиз, сизни не кўйларга солмайди. Нафақат таъмагирликдан, сўраб ёки ўғирлаб олишдан, балки тиланчиликдан ҳам ор қилмайдиган бўлиб қоласиз. Бу гапларни бежиз айтаётганимиз йўқ. Чунки ҳаммасини ҳаётда кўриб турибмиз. Одатда, оғир ва ҳалол меҳнат билан эмас, аксинча, таъмагарлик ёки ўғрилик орқасидан бойиб кетганлар ўзларини кўпроқ кўз-кўз қиладилар. Улар баъзан дастурхондаги мева Африкадан, ширинликлар Америкадан, тортлар Европадан олиб келинганлиги билан мақтанадилар.

Ваҳоланки, байрам куни ўзбекнинг дастурхони ўзбекона безатилганига нима етсин. Арафа куни ош дамланиб, ён-атрофдагиларга қўшни товоқ тарқатилганига нима етсин. Қурбон ҳайити куни қурбонликлар қилиниб, камтарона дастурхонлар атрофига қўшниқўшнилар, қариндош-уруғлар, бева-бечоралар, етим-есирлар, мухтожлар чақирилганига нима етсин. Ҳайит намозидан сўнг ҳар бир мўмин-мусулмонни байрам билан табриклашга нима етсин...

Парвардигор бизни шу кунларга етказганига шукр. Миллий қадриятларимиз қадр топаётганига шукр.

Иброҳим НОРМАТОВ

ҚУТЛУҒ ТЎЙ ТАРАДДУДИДА

Уста, ҳунармандлар юрти Марғилон шаҳрида янги йил ўзгача бунёдкорлик ишлари билан бошланди.

Қадим шаҳарнинг қутлуғ тўйига ўзгача ҳозирлик кўрилаётган Марғилонда кенг кўламли ободончилик, бунёдкорлик ишлари бошланиб кетди. Замонавий андозалар асосида ўзгача кўриниш, файз топаётган кўча ва хиёбонлар, маҳалла гузарлари, фаввора ва оқар ариқларнинг бугунги чиройи бу ерга келган ҳар бир мезбон ва меҳмонни ўзига мафтун этади. Янги йил бўсағасида замонавий миллий меъморчилик андозалари асосида қуриб битказилган академик лицей, ер ости йўли қурилишлари ҳунармандлар шаҳри чиройига чирой қўшмоқда.

"Ҳомийлар ва шифокорлар йили"да кўҳна шаҳарда 200 ўринли туғруқ мажмуаси қурилиши бошланди. Осиё тараққиёт банки лойиҳаси асосида қурилаётган улкан мажмуада шаҳардаги ҳомиладор аёллар ва чақалоқлар учун барча қулай шарт-шароитлар яратилади. Туғруқ мажмуаси қурилиши учун 107 миллион сўмдан ортиқ маблағ ажратилди. Бундан ташқари шаҳар ҳокимлиги амалий ёрдами билан 80 миллион сўмликдан ортиқ ҳомийлик ёрдамлари кўрсатиш кўзда тутилган. Бунёдкорлик ишлари шаҳардаги "Бибител плюс" қурилиш жамоаси томонидан амалга оширилмоқда.

—Янги туғруқ бўлимида оналар ва болалар соғлиғини сақлаш, замонавий тиббий хизмат кўрсатиш учун керакли бўлган барча шароитлар яратиб берилади,—дейди туғруқ уйи бош ҳакими Авазбек Ғаниев.— Мажмуада 60 ўринли ҳомиладор аёллар бўлими, 20 ўринли чақалоқлар, 80 ўринли туғруқ ва 40 ўринли гинекология бўлимларида 450 нафардан ортиқ малакали тиббиёт ходимлари узлуксиз хизмат кўрсатади.

Мунозара учун мавзу

Қўшнилар ўзаро суҳбатлашиб тургандик, новвотранг ҳарир куйлакда ял-ял ёниб Жаннатхон даврамизга қўшилди. Ўз-ўзидан суҳбатимиз мавзуи унинг кўйлагига кўчди. Кимдир унинг нозик дидини мактаса, кимдир модани Жаннатойга чиқарганини айтиб, унга ҳавасланиб боқди. Кўйлакнинг нархини эшитиб, қиз чиқарадиган оналар лаб тишлади, келин қилмоқчи бўлганлар бош чайқаб қўйишди, келинчаклар ҳавасланди, қайноналар оғринди. Жаннатхон эса нозланиб, даврадагиларга нописанд кўз югуртирди. Маҳалламиз олибсотари Ҳаётхон билағонлик билан:

КИЙИМИНГГА ҚАРАБ КУТИБ ОЛАДИЛАР,

АҚЛИНГГА ҚАРАБ КУЗАТАДИЛАР

– Янги чиққан куйлак ана шу. Отчопарда нархи осмонда. Ўзиям қиз сарпосини аждардек ёндириб юборади. Истасанглар танишларимдан арзонроққа топиб бераман.

Аждарҳодек ютаман деб турган нарх аёлларнинг сасини ҳам ютиб юборгандек давра жимиб қолди.

– Жаннатхон, куйлагингиз нечта бўлди? – Нуриниса муаллиманинг сўроғидан аёллар ҳушёр тортди.

–Эҳ-ҳе, ким санабди, дейсиз, юстадан ошиб кетгандир.

Муаллимнинг қоши чимрилди.

Юзта куйлагингиз бору ёлғиз қизингизга битта сумка олиб беролмайсиз. Шўрлик китоб-дафтарларини йиртиқ елим пакетларда кўтариб юрибди, қачон қараманг бировдан дафтар, бошқасидан ручка сўраб зорланиб туради.

Жаннатхон лов этиб «ёнди»... Мени эса хаёллар гирдобига тортди. Жаннатхон деганимиз – икки ўғил, бир қизнинг онаси. Олдинлари ўқитувчи эди, бугун тижоратчи. Бозорнинг олди кийимини кияди, давраларда керилиб, ҳамкасбларини мазах қилиб ҳузурланиб юрибди. Бечора болалари кўчадан бери келмайди. Қизи акасию укасининг кирини ювиб овқатини қиладди, бола-да, кири оқармайди, овқатида лаззат йўқ, ё куяди ёки хом қолади. Кенжатой Сардорбекка етти маҳалла ота-она. Кимдир уйига чақириб овқатлантирса, кимдир катта йўлдан топиб келади. Уни ҳамма танийди, ҳамма яхши кўради, тўғрироғи, барчанинг унга раҳми келади. Фақат онаси... тинимсиз ишлайди, пул топиб, кўйлак олади.

Ота уйдан кўнгли совиб бўлган. Кўнгил тортар давралардан бўшамайди.

Ҳар қандай инсоннинг қалби, маънавий қиёфаси, ички дунёнинг бой ва гўзаллиги, диди ва ақлий камолоти у кийган либосларда акс этиб туради. Халқимизда кийимингга қараб кутиб оладилар, ақлингга қараб кузатадилар, деган нақл бор. Аслида ҳам шундай, кийимлар инсонлардан олдин мулоқотга кириширб, атрофдагиларга хожасининг феълатвори, дунёқарашидан «сўзлайди», илк таассурот уйғотади. Демак, кийимларимизда ҳаётдаги ўрнимиз, дунёқарашимиз, маънавиятимиз, ўзлигимиз акс этар экан, либосларимиз қандай бўлгани маъқул? Замонавийми ёки миллий, уларда шарқона улуғворлиги билан бирга сиполик акс этгани яхшими ёки унда даврнинг ўзгарувчан модаси уйғунлашса мақсадга мувофиқ бўладими? Бу ҳақда замондошларимиз фикри шундай.

Саида Сафарова – ҳуқуқшунос, Тошкент шаҳри

– Ҳеч қачон кўр-кўрона моданинг кетидан қувмаганман. Аммо иложи борича ораста, замонавий, қимматбаҳо кийимларни хуш кўраман. Шунинг учун ҳам кўпинча мумтоз услубдаги либосларни танлайман. Улар ортиқча безакларсиз, оддий ва виқорли бўлиши билан бирга касб-коримга ҳам жуда мос. Тўғри, бундай кийимлар жуда қиммат, аммо салобатли, пишиқ, чидамли. Биттасини олсанг, уч-тўрт йил масза қилиб қиясан.

Зулхумор Жабборова – шоира, Сурхондарё вилояти

–Либослар ҳаётимизни, шахсиятимизни белгилamайди. Мен учун муҳими ижод, оила, фарзандларим камоли. Шунинг учун ҳам тақинчоқларнинг пулига ўғил-қизларимга китоб, турли-туман ақлни пешлайдиган замонавий ўйинчоқлар сотиб оламан. Болаларим билан дам олиш кунларида истироҳат боғи, кинотеатрларга борамиз, концертларга тушамиз. Уйга, ишга, тўй-ҳашамларга киядиган биттадан кийимимиз бор. Куйлакларим камлигидан ҳеч афсусланмайман. Негаки, ҳаётда нисбий ҳисобланган бу нарсалардан баланд турадиган менинг шоҳ кўнглим бор. Мен ҳамиша унга ишониб, унга суяниб яшайман.

Фотижа Хўжаева – Бухоро вилоятидаги «Нисо» хусусий фирмаси раҳбари, чевар

– Кўйлакларимнинг кўплиги истакдан кўра эҳтиёж, ижод ва изланишларим самарасидан. Ороланиб, зеболаниб, гул-гул очилиб юрган қиз-жувонларни жуда яхши кўраман. Гўзаллик жону дилим. Эринмасдан янги-янги фасонлар яратиб, кўйлаклар тикаман. Биринчисини ўзим кияман. Кейин дугоналаримга, қадрдонларга ҳам тикиб бераман.

Ҳамма чиройли куйлакларимни ўзим тикканман. Бунинг учун аввало танлаган матонинг ранги, гуллари қадди-қоматимга, сочимнинг, кўзимнинг рангига мос келишига эътибор бераман. Кейин миллийликдан келиб чиқиб замонавий жозиба беришга интиламан. Мижозларимга кўйлак тикканимда ҳам уларнинг касб-кори, диди, ички дунёсига мослаб фасонлар танлайман. Маслаҳатим, ҳар бир аёл чевар бўлсин, шунда истаганини ўзи тикиб кияверади.

Нигора – Самарқанд шаҳри, уй бекаси

– Дунёда бир марта яшагандан кейин, беармон яшаш керак-да. Янги чиққан кўйлакдан мен ҳам кийсам бунинг нимаси ёмон? Эр бўлгандан кейин олиб берсин-да.

Ҳусни ҳаловат ҳам ёшлик билан, бугун бор, эртага йўқ. Ёшлигингда ўйнаб-кулганинг қолади. Жон-жон ўзингнинг жонинг.

Шоҳиста– тадбиркор, Навоий вилояти

– Эримнинг топгани ўзидан ортмайди. Нима қилай, бозорга чиқдим. Уст-бошим бут, болаларим тўқ. Аммо бир армоним бор, эр бўлиб шу одам менга битта кўйлак олиб бермади-я! Эрим совға қилган битта чит кўйлакка бор қимматбаҳо кийимларимни алмаштирардим.

Фикрлар хилма-хил, кимдир чиройли, оддий ва виқорли кийинишни хоҳласа, бошқаси моданинг кетидан кўр-кўрона эргашади Азиз муштарий, бу ҳақда сизнинг фикрингиз қандай?

А.НАБИЕВА

Турфа олам

КОМПЬЮТЕРЛАР ТАРИХИДАН

Замонавий компьютерларнинг биринчи прототипи 1937 йилда АҚШнинг Айова штати колледжида ихтиро қилинди. 1946 йили Пенсельвания штати университет ходимлари томонидан мазкур прототип асосида биринчи ҳақиқий компьютер тайёрланди.

30 тонна оғирликдаги ушбу қурилма бир сонияда 5 минг операцияни бажаролган. Компьютерлар тарихининг дастлабки ўн йиллигида бу аппаратлар ёрдамида катта ҳажмдаги молиявий операцияларни бажарган.

1969 йилда компьютерларни ягона тизимга бирлаштириши йўлида дастлабки қадам қўйилди, яъни интернет «аждоди» – ARP Anet тизими юзага келди.

1970 йилда intel компанияси томонидан компьютер чипи ихтиро қилинди ва бу билан шахсий компьютерларни ишлаб чиқариш учун кенг йўл очилди.

1972 йилда компьютерларнинг молиявий соҳага келиб қўшилиш жараёни бошланди.

1977 йилда эса шахсий компьютерлар эркин сотувга қўйилди.

1991 йилда Европа физиклари лабораторияси томонидан жаҳонга машҳур «WWW», яъни World Wide Web интернет прототипи яратилди. Аввал фақат физик олимлар томонидан фойдаланилган мазкур интернет «манзили»дан 1992 йили банклар ҳам қизиқиб қолди.

Дастлаб, асосан реклама блоклари билан иштирок этган иқтисодий ва молиявий муассасалар 1996 йилдан интернетга бутун бошли сайтларини жойлаштириб, фаолиятларини айнан компьютер тизими орқали давом эттирдилар.

А.АЛИЕВ

Йиллар ва одамлар

Рўзғор тебратиш юки Меҳмоной опанинг елкасига эрта тушди. Турмуш ўртоғи вафот этди-ю ҳаловати йўқолди. Жужабирдек жон билан Кўрғонтепа туман ички ишлар бўлимида тунлари фаррош бўлиб ишлади. Кундузлари эса ширкат хўжалиги далаларида кетмон чопди. Кечки овқатдан сўнг она ва болалар супирги, челак кўтаришиб ишхонага, хоналарни ораста қилгани жўнашарди.

ОИЛА – ЭНГ НАМУНАЛИ МАКТАБ

Спорт болаларнинг жони дили эди. Супириб-сидиришга навбат келганда, улар оналарининг ишлашларига йўл қўйишмасди. Бириси, пол ювишга, бириси дераза ойналарини, спорт инвентарларини тозалашга уннаб кетарди. Юмушлар ниҳоясига етса-да, ака билан сингил уйларига ошиқмасдилар. Розахон залнинг чеккасига ўрнатилган шитдаги саватчага кетма-кет коптоқ отиш, Озодбек эса қатор териб қўйилган зилдек тошларни қўли билан юқорига кўтариб, тушириб чарчоқларини ёзардилар. Уйида қанча юмушлар қалашиб ётса-да, Меҳмоной опа фарзандларининг райини қайтармасди. Аксинча, уларнинг машқларига далда берарди.

Машқлар болалари учун шунчаки ўйин-эрмак эмас, балки эртага уларнинг соғлом, чайир, дуркун бўлиб улғайишлари, чиниқишларида асқотиши онаизорнинг кўнглидан ўтиб турарди. Ўша йиллари 2-мактаб жисмоний тарбия ўқитувчиси Юсуфжон Абдуллаев янги иш бошлаган баскетбол тўгарагига Озодбек билан Розахонни чорлаб, хонадонларига келди. Устознинг гапини икки қилмаганлигининг боиси ҳам шундан эди.

Онаси Меҳмоной опа билан устози Юсуфжон аканинг чеҳраларида сунъчдан нур ўйнарди. Устознинг маслаҳати билан ҳовлида мўъжазгина ўйингоҳ барпо этилди. Турник, саватчали шит ўрнатилди. Озодбек билан Розахон эрталабки тонгни майдончада қисқа масофага югуриш, саватчага коптоқ отиш, турникда осилиб машқлар бажариш билан қаршилардилар.

Шу орада туманда ўсмир-ёшлар спорт мактаби очилиб, Юсуфжон унга директор қилиб тайинланди. Ёшлардан иборат жамоа ҳам шу мактабда ташкил топди ва мурғак қалбларда спортга ҳавас, умид ёғдуларини сочсин деган ниятда унга «Машъал» номи берилди.

Олға интилиш, тактик устунлик спортда ҳеч қачон зое кетмаган. Мураббий Юсуф Абдуллаев машқ пайтида ҳар бир талабасидан ана шу хислатларни эгаллашни талаб қиларди. «Қувноқ стартлар» республика мусобақасининг II босқичи бўйича ўтказилган беллашувларда қўрғонтепалик «Машъал»-га омад кулиб боқди. Нортожи Эргашева, Улуғбек Аҳмедов, Йўлдошмирза Хожибоев каби спортчиларнинг саъй-ҳаракати билан жамоа ўсмир-ёшлар ўртасида республика чемпиони деган қутлуғ номга сазовор бўлди.

Бугина эмас, команда аъзолари спорт туфайли ҳаётда муносиб ўринларини топдилар. Жамоа сардори Нортожихон ҳозирда Тошкент политехника олийгоҳида талабаларга устоз. Йўлдошмирза эса фармацевт-доришунос бўлиб етишган. Феруза Алиева, Шавкат Жумаевлар эса жисмоний тарбиядан ўқувчиларга дарс бермоқда.

Спорт Розахонга шахсий бахтга эришишда ҳам кўмакдош бўлди. Озодбек, Розахон, Азаматжон Усмоналиевалар хонадони республикада спортчилар сулоласи сифатида танилган. Озодбек туман ички ишлар бўлимида хизмат қилмоқда, милиция майори. Белбоғли кураш бўйича мамлакат чемпиони. Фарзандлардан Нодирбек, Ойбеклар ҳам ота-она изидан бормоқдалар. Андижон олимпия заҳиралари спорт коллежининг талабалари.

Роза Усмоналиевалар оиласи спорт туфайли эл назарига тушган бахтиёр хонадонлардан бири. Бунинг учун сулоланинг ҳаёт зарварақларига нигоҳ ташлаш кифоя. Спортсеварлар ўтган йили Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси жисмоний тарбия ва спорт жамиятлари Маркази Кенгаши эътиборини қозондилар. Федерация ташкилотчилари уюштирилган оилавий беллашувда Усмоналиеваларга республикада фахрли биринчи ўрин насиб этди. Халқ таълими вазирлиги ҳузуридаги болалар спортини ривожлантириш жамғармаси томонидан уюштирилган енгил атлетикачилар танловида эса Розахон нафис ҳаракатлари билан ҳакамларни қойил қолдирди ва биринчи ўринга муносиб топилди. Нодирбек эришган ғалабалардан ота-онасигина эмас, барча-барча фахрланмоқда. Республика спорт ва маданият ишлари вазирлиги ҳомийлигида ўтказилган 1992-1993 йилларда туғилган ўсмирлар ўртасидаги Ўзбекистон биринчилигида Нодирбек ҳурмат шоҳсупасининг энг юқорисидан жой олди.

Аҳил, ҳамжиҳат, бағрикенг спортчилар оиласининг ютуқлари бугина эмас. Розахон директорлик қилаётган Кўрғонтепа туманидаги 41-математика ўқитишга ихтисослашган махсус мактаб-интернатнинг довруғи узоқларга кетган. Жамоа вилоят халқ таълими бошқармаси ташаббуси билан ташкил этилган кўрик-танловда 2005 йилнинг «Энг намунали мактаби» деб топилди.

С.РЎЗИМАТОВ, «Ишонч» мухбири

Шу сонга хабар

учрашувдаги ўн тўққизинчи ғалабасини нишонлади. Натижада енгилмас боксчимиз ўта оғир вазндаги боксчилар рейтингида 48-поғонага кўтарилди.

(ЎзА)

Тошкент Давлат Иқтисодиёт университети томонидан Норбоев Анвар Махматқулович номига 1993 йилда берилган №031954 рақамли диплом йўқолганлиги сабабли

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

РУСЛАННИНГ КУЧЛИ ЗАРБАСИ

Ўзбекистонлик ўта оғир вазнли енгилмас профессионал боксчи Руслан Чагаев Германиянинг Мюнхен шаҳридаги Die Kulturhalle спорт мажмуида тажрибали америкалик чарм қўлқоп устаси Роб Кэллоуэга қарши навбатдаги рейтинг жангини ўтказди.

Аслида америкалик боксчи Германиянинг Universum Box Promotion клубида андижонлик боксчилар - Руслан Чагаев ва Муҳаммадқодир Абдуллаев билан бирга шуғулланаётган украиналик Александр Димитренко билан куч синашиши кутилаётган эди. Бироқ номаълум сабабларга кўра, Александр Димитренко америкалик боксчига қарши рингга чиқмаслигини билдирди. Бунинг оқибатида Universum Box Promotion мутахассислари Роб Кэллоуэ билан Руслан Чагаев беллашишини эълон қилди.

Табиийки, ушбу жанг кўплаб мухлису мутахассисларда қизиқиш уйғотди. Чунки ҳар икки боксчи 2002 йилнинг 5 октябрида АҚШнинг Детройт шаҳридаги Cobo Hall спорт мажмуида ўзаро куч синашган ва профессионал рингда атиги бешта жанг ўтказган Руслан Чагаев тажрибали боксчини анча қийнаган эди. Бироқ, ўн раундга мўлжалланган жанг мезбонлар вакили Роб Кэллоуэнинг юзи ёрилгани боис учинчи раундда тўхтатилган ва беллашувда техник дуранг қайд этилганди. Ана шу натижа ҳамюртимиз ва Роб Кэллоуэ учун фаолиятидаги ягона дуранг бўлиб турибди.

Мана орадан тўрт йил ўтди. Бу вақт мобайнида Руслан Чагаев профессионал боксда ҳам анча маҳоратини оширди ва кўпчиликнинг эътиборини қозонган мазкур жангда рақибидан кучли эканини яна бир карра исботлади. Беллашувни кескин ва қақшатқич ҳужумлар билан бошлаган Ўзбекистон чарм қўлқоп устаси ўн раундга мўлжалланган жангнинг иккинчи раундида Роб Кэллоуэга чап қўли билан бир жуфт кучли зарба берди. Ерга қулаган америкалик боксчи ҳакамнинг саноғи тугагунча ўрнидан қўзғалмади. Шундай қилиб, Руслан Чагаев йигирма

ISHONCH

МУАССИС: Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси

Бош муҳаррир биринчи ўринбосари Зайниддин РИХСИЕВ

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 035-рақам билан рўйхатга олинган. IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Офсет усулида босилди. Бичими А-2. Ҳажми 2 босма табоқ. Сотувда эркин нархда.

Тиражи: 18646 Буюртма Г— 316

E-mail: ishonch_doverie4@mail.ru

ТЕЛЕФОНЛАР:
Котибият 56-52-78; Хатлар бўлими 56-85-43;
Касаба уюшмалари ҳаёти бўлими 56-87-63

Газета 1991 йил 21 мартдан чиқа бошлаган

Босишга топшириш вақти - 21.00
Топширилди -

Манзилимиз: 700165, Тошкент шаҳри, «Бухоро» кўчаси, 24-уй. Нашр кўрсаткичи: 133; 134

«Шарқ» нашриёт—матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41—уй.